

Jaarverslag 2015

Centrum Internationale Kinderontvoering

Voorwoord

Beste lezer, beste geïnteresseerde in het werk van het Centrum IKO,

Een nieuw jaarverslag ligt voor u met weer veel informatie over het reilen en zeilen van het Centrum IKO. Het afgelopen jaar is er weer veel gebeurd. Mede dankzij de financiële steun van het ministerie van Veiligheid en Justitie, de goede samenwerking met vele instanties, de bij het Centrum IKO betrokken advocaten/mediators en vele anderen kunnen wij terug kijken op een goed 2015. Een van de hoogtepunten in het afgelopen jaar was het goed bezochte en inhoudelijk boeiende congres over internationale kinderontvoering dat met steun van het ministerie van Veiligheid en Justitie op 6 november 2015 in het auditorium van het ministerie van V&J gehouden werd onder het voorzitterschap van mr. Ian Curry-Sumner.

Er is het afgelopen jaar weer veel werk verzet door mensen die met kinderontvoering te maken hebben of te maken (dreigen) te krijgen. Landelijk staan de conflictueuze (echt)scheidingen volop in de belangstelling. En terecht! Jaarlijks ondervinden veel ouders en hun kinderen, maar ook de grootouders en andere familieleden veel problemen door conflictueus verlopen of verlopende instellingen. De strijd tussen de ex-partners kan jarenlang doorgaan en niet alleen de strijdende partijen hebben daar last van, maar vooral ook de in die strijd betrokken kinderen en andere familieleden. Het Centrum IKO ziet voor zichzelf een belangrijke taak weggelegd om te helpen om de strijd te helpen de-escaleren, zeker als er grote kans bestaat dat een der ouders het kind dreigt mee te nemen naar het land van herkomst van die ouder. Vaak wordt het Centrum IKO ingeschakeld als een kind al is mee genomen naar een ander land dan waar het kind zijn gewone woon- of verblijfplaats heeft, zodat dan sprake is van kinderontvoering. Het Centrum IKO zou dit soort escalaties graag willen voorkomen, door eerder te bemiddelen en zo kinderontvoering te helpen voorkomen. Wij zijn van mening dat daarmee veel onnodig leed voor kinderen én voor de (mogelijk) achterblijvende ouder en andere familieleden kan worden voorkomen. Wij hopen daardoor in het komende jaar meer scheidende en gescheiden ouders preventief te kunnen helpen door middel van het vroegtijdig geven van informatie, advies en mediation.

De Raad van Toezicht van het Centrum IKO is dankbaar voor de grote inzet van de directeur, mr. Coşkun Çörüz, en de medewerkers van het Centrum IKO, alsmede van onze vrijwilligers. Zonder deze steun zouden veel kinderontvoeringszaken gestrand zijn en zouden veel kinderen verstoken blijven van het contact met de andere ouder. De Raad van Toezicht is dankbaar voor alle steun die door u en anderen aan het Centrum in het afgelopen jaar gegeven is. Zonder uw steun en medewerking had 2015 voor veel kinderen en hun ouders er anders, namelijk minder gelukkig, uitgezien.

Om te laten zien wat het Centrum het afgelopen jaar heeft kunnen doen treft u hierna de weergave aan van onze activiteiten, zodat een goed beeld ontstaat van de diverse verschillende werkzaamheden van het Centrum IKO. Tevens wordt uitgebreid ingegaan op de financiële situatie van het Centrum IKO.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Prof.mr. Paul Vlaardingerbroek
Voorzitter Raad van Toezicht van het Centrum IKO.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	4
Contacten samenvatting	11
Cliënten samenvatting	12
Toelichting projecten en samenwerking	15
Toelichting deskundigheidsbevordering	18
Toelichting Communicatie	23
Toelichting Mediation Bureau	26
Bijlage 1: De organisatie	33
Bijlage 2: Contacten telefoon en e-mail	34
Bijlage 3: Cliënten 2015	37
Bijlage 4: Overzicht publicaties	59
Bijlage 5: Website statistieken	61
Bijlage 6: Exploitatiesaldo en WNT	63

Inleiding

“Te midden van de moeilijkheid ligt de mogelijkheid” (Albert Einstein). Een quote waar het Centrum IKO achter staat. Dagelijks leggen de medewerkers van het Centrum IKO de moeilijkheden, maar met name de mogelijkheden in het (inter-) nationale recht uit aan ouders en professionals. De mogelijkheden zie je niet als je zelf in de situatie gevangen zit, terwijl de moeilijkheden overweldigend aanwezig zijn. Al bijna tien jaar rekenen ouders en professionals die het Centrum IKO benaderen op deze hulp. Het Centrum IKO denkt mee en geeft juridisch advies, begeleiding en voorlichting over de situatie die wordt voorgelegd. Als directeur van het Centrum IKO ben ik dankbaar dat we zoveel kinderen hebben geholpen in 2015. Kinderen denken immers in mogelijkheden met hun eindeloze fantasie en willen niet kiezen tussen hun ouders. Het is de taak van het Centrum IKO om ook hun ouders in mogelijkheden te laten denken. Over deze kinderen wordt nagedacht door mijn betrokken medewerkers om hun ouders mogelijkheden te laten vinden, om deze kinderen veilig en met benut van hun volle potentieel te laten opgroeien. In 2015 zijn we over de symbolische grens van 6.000 contacten heengegaan, namelijk 6.004. Ter vergelijking in het eerste volledige jaar na de oprichting (2007) was het aantal contacten 1.299. Contacten over zorgen, mogelijkheden, moeilijkheden en emoties. Het is goed om te zien dat steeds meer mensen het Centrum IKO weten te vinden. Het is begrijpelijk dat ouders in een internationale kinderontvoering in moeilijkheden denken. Vragen die daarbij spelen zijn onder andere; Wat gaat er gebeuren in de procedure, hoe lang gaat het duren en wanneer zie ik mijn kind weer? Het is belangrijk te realiseren dat een internationale kinderontvoering eigenlijk een “vechtscheiding plus” is. Ouders zitten al in een vechtscheiding en dan komt ook het ingewikkelde, internationale aspect er nog bij en bevindt het kind zich ineens in een ander land. In 2015 hebben veel nieuwe cliënten contact opgenomen met het Centrum IKO voor advies, begeleiding en voorlichting. Uiteraard vergeten we de bestaande cliënten niet. Het Centrum IKO begrijpt de emoties en denkt mee over mogelijkheden. In 2015 hebben de medewerkers twee nieuwe ontwikkelingen in zaken opgemerkt. Allereerst komt het helaas vaker voor dat kinderen worden ontvoerd door een of hun beider ouders naar een oorlogsgebied. De beelden komen dagelijks naar voren in het nieuws, maar wat blijft het moeilijk te begrijpen dat ouders hun onschuldige kinderen meenemen naar een gebied waar zij schade kunnen oplopen. In 2015 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden voor een expertmeeting in het voorjaar van 2016. Met verschillende professionals en organisaties zullen we over deze tendens gaan praten. Ten tweede vindt het omgekeerde ook plaats, kinderen vluchten met hun ouders vanuit oorlogsgebieden naar Nederland en raken vermist. Vanuit het Europese netwerk waar het Centrum IKO deel van uit maakt, krijgen we wekelijks meldingen over vermiste kinderen waar hun ouders of familie naar op zoek zijn. Ook daar zoekt het Centrum IKO naar verbindingen om deze families duidelijkheid te kunnen geven. Ik sta ervoor dat mijn medewerkers niet alleen in juridische mogelijkheden denken, maar proberen ouders samen een oplossing te laten vinden. Het Centrum IKO heeft familiebemiddeling en mediation hoog in het vaandel staan. Belangrijk is om ouders samen om de tafel te krijgen om na te denken over oplossingen in het belang van hun kind met daarbij aandacht voor de internationale aspecten van de relatie en van het kind. Dat is vanaf het begin van het Centrum IKO het uitgangspunt geweest.

Verantwoording

Voor de uitvoering van haar werk heeft het Centrum IKO subsidie ontvangen. Hoe we dat geld hebben besteed en wat we ermee hebben bereikt, daarover leggen we in dit verslag en de bijbehorende jaarrekening verantwoording af. Direct aan onze primaire subsidiegever het Ministerie van Veiligheid en Justitie, maar indirect aan alle betrokkenen. Dit jaarverslag bestaat uit twee delen. In het eerste deel wordt aandacht besteed aan de verschillende

activiteiten die zijn ontplooid in 2015 en samenvattingen daarvan. In het tweede deel (de bijlagen) staan de cijfers centraal.

Terugblik

Het Centrum IKO is sinds 2006 actief in de advisering, begeleiding en voorlichting van ouders en professionals op het gebied van internationale kinderontvoering. Net als de kinderen waar we het voor doen, begon het Centrum IKO bij haar “geboorte” in 2006 aan de taak die de Tweede Kamer haar gaf met aandacht voor de moeilijkheden van deze ouders. Het vertrouwen om met betrokken medewerkers met expertise het juiste advies te kunnen geven aan iedere ouder die het nodig heeft. Naarmate het Centrum IKO langer bestond, groeide zij in haar ontwikkeling. Daarbij hoorde onder andere het signaleren van knelpunten om een verandering teweeg te brengen, het gezamenlijk ontwikkelen met het Ministerie van V&J van een opleiding tot crossborder mediation, oprichting van het Mediation Bureau in 2009 en het geven van presentaties en trainingen aan externe partijen. Bij al deze ontwikkelingen heeft het Centrum IKO altijd haar “geboorteakte”, te weten de statuten en de motie van de Tweede Kamer, in het oog gehouden. Alle activiteiten van het Centrum zijn in lijn hiermee. Het Centrum IKO vergeet niet waar het vandaan komt, maar kijkt wel naar de toekomst.

Aan de wieg van het Centrum IKO staat het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Het doet mij deugd dat de samenwerking met het Ministerie vol vertrouwen en uitstekend is en dat de medewerkers van de Centrale autoriteit en het Centrum IKO elkaar goed weten te vinden in het belang van het kind. Evenals een kind dat nieuwe vrienden maakt als het ouder wordt, heeft het Centrum IKO in 2015 samenwerking gezocht met nieuwe partners maar de “oude” vrienden niet vergeten. De nieuwe samenwerking met het Openbaar Ministerie en de start van het LEPCA II project zijn in 2015 bewijs van de volwassenheid van het Centrum IKO met nieuwe partners. Met een “oude” vriend is de eerste succesvolle IKO-lezing georganiseerd. Echter, het gaat nog vaak mis als een professional voor het eerst met een internationale kinderontvoering te maken krijgt en ermee aan de slag gaat. Bijvoorbeeld de nazorg van een teruggekeerd kind of een advocaat in een kinderontvoeringsprocedure die het Haags Kinderontvoeringsverdrag niet juist toepast. Dat zijn gemiste kansen voor een kind en daar blijft het Centrum IKO zich hard voor maken. Nog genoeg te doen dus!

Contacten

Het Centrum IKO heeft in 2015 de symbolische grens van 6.000 contacten overschreden. Als directeur ben ik dagelijks onder de indruk van de gesprekken die mijn medewerkers voeren met onze cliënten. Dat is waar we het voor doen en ik ben er trots op dat we daar de tijd voor nemen. Maatwerk is onmisbaar, omdat iedere situatie een andere benadering vraagt. Het merendeel van de cliënten bestaat uit ouders. Het percentage ouders dat belt, bedraagt bijna 70%. Een telefonisch gesprek kan er voor zorgen dat veel informatie over de situatie wordt ingewonnen. Vanwege de vaak emotionele situatie waarin ouders zich bevinden, is het prettig om in sommige gevallen het advies zowel telefonisch als per e-mail toe te lichten. Ouders vinden het prettig om het advies ook op schrift te krijgen, zodat zij het thuis nog eens rustig kunnen nalezen. Een werkwijze waar ik als directeur volledig achter sta.

Cliënten

De cliënten van het Centrum IKO bevinden zich in verschillende levenssituaties. Sommige ouders zijn bang dat hun kind ontvoerd wordt, anderen missen hun kind reeds lange tijd en procederen in het buitenland of willen contact met hun kind dat in het buitenland woont. Ieder jaar nemen veel nieuwe cliënten contact op, maar de juristen hebben ook contacten in bestaande zaken meegenomen uit voorgaande jaren. In 2015 zijn 167 ontvoeringen gemeld

door een ouder bij het Centrum Internationale Kinderontvoering. Hierbij waren 237 kinderen betrokken. Van de 237 kinderen is 72% vanuit Nederland naar het buitenland ontvoerd. 21% van de kinderen is naar Nederland ontvoerd en in de overige 7% van de kinderen betrof het een internationale kinderontvoering buiten Nederland om.

Maar laten we niet vergeten dat daarnaast 375 kinderen betrokken waren bij een dreigende kinderontvoering, waarover 265 ouders contact hebben opgenomen.

De uitgevoerde ontvoeringen betroffen zowel ontvoering naar Nederland toe, als ook ontvoering vanuit Nederland naar het buitenland. In 2015 was het in bijna 80% van de ontvoeringen de moeder die de kinderen had meegenomen, in iets meer dan 20 % was de vader de ontvoerende ouder. Alle ouders, landen en kinderen worden geregistreerd en zijn anoniem weergegeven in grafieken en tabellen om inzichtelijk te maken hoe het Centrum IKO zijn subsidie besteed. Verderop in dit jaarverslag en in bijlage 3 vindt u hierover veel meer informatie.

Organisatorische kwetsbaarheid

Als directeur is het mijn taak om de organisatie te versterken en naar een volgend niveau te brengen. Tijdens mijn eerste volledige jaar als directeur merkte ik organisatorische kwetsbaarheden. Veel taken waren belegd bij één medewerker. De kennis en acties voor deze taak waren bij afwezigheid en ziekte van de medewerker lastig in te vullen. Dat moest veranderen. Alle taken hebben nu een eerste en tweede contactpersoon, die elkaar op de hoogte houden van hun acties en beiden het aanspreekpunt vormen voor de directeur en externe partijen. De in bruikleen gegeven I-pads dragen hier ook aan bij, hier kom ik later nog op terug. Tijdens de functioneringsgesprekken in 2016 zal ik deze koppels en de taken evalueren en wellicht nog verder verfijnen. Deze koppels dragen er zorg voor dat de taken van het Centrum IKO continu worden uitgevoerd. De dynamiek binnen de organisatie wordt hierdoor bevorderd en de organisatorische kwetsbaarheid is hierdoor beduidend verminderd. Een tweede vermindering van de organisatorische kwetsbaarheid is bereikt door het schrijven van het werkproces over alle taken en werkzaamheden binnen het Centrum IKO. Alle taken zijn duidelijk beschreven. Mocht een medewerker vertrekken of een nieuwe medewerker dan wel nieuwe stagiaire starten, dan geeft het werkproces duidelijke handvatten van de taken die overgenomen dienen te worden. Het werkproces is een “levendig” document, het wordt aangepast indien nodig en alle medewerkers denken hierin mee. Het Centrum IKO evolueert en het werkproces gaat hierin mee. Het Centrum IKO is klaar voor de moderne, innovatieve tijd.

Nieuwe website en ICT verbeteringen

In 2015 heeft het Centrum IKO ook samengewerkt met externe organisaties voor de ontwikkeling van een aantal functionaliteiten in het registratiesysteem en een programma waarmee de statistieken en cijfers van alle zaken goed uit het registratiesysteem kunnen worden gehaald. Tijdens het gebruik van het registratiesysteem, ontwikkeld in 2012, waren een aantal hiaten gebleken. Het Centrum IKO heeft het nieuwe registratiesysteem toentertijd ontwikkeld met steun van het Ministerie van Veiligheid en Justitie waar we nog steeds dankbaar voor zijn. Het Centrum IKO hecht waarde aan zorgvuldig en uitgebreid registreren. Met de huidige aanpassingen kan het Centrum IKO nog zorgvuldiger aan haar subsidieverlener rapporteren. Deze werkzaamheden aan het registratiesysteem zijn begin 2016 afgerond en het Centrum IKO gaat deze nieuwe functionaliteiten in 2016 ten volle benutten. Het registratiesysteem van het Centrum IKO is klaar voor de toekomst. De medewerkers hebben aan het einde van 2015 een I-pad in bruikleen gekregen waarmee zij thuis hun e-mails kunnen beheren. In deze tijd van digitalisering is dit bijna onmisbaar om een organisatie dynamisch te houden. De medewerkers kunnen meeschrijven op de I-pad tijdens bezoeken buiten de deur, waardoor het maken van verslagen veel minder tijd in

beslag neemt. Daarnaast kunnen de medewerkers die meedraaien in de 24/7 piket dienst direct de verslagen van de cliënten uitwerken en e-mailen 's avonds en in het weekend, in plaats van dat op post-its mee naar kantoor te moeten nemen. Dit levert een flinke tijdsbesparing op. In verband met privacy hebben de medewerkers geen toegang vanuit huis tot het cliënt registratiesysteem. De veiligheid van de data van cliënten heeft het Centrum IKO hoog in het vaandel. Deze ICT verbeteringen hebben de organisatorische kwetsbaarheid eveneens verminderd. Een professionele organisatie zoals het Centrum IKO kan niet zonder een professionele website. De website van het Centrum was dringend aan vernieuwing toe. Met een externe ontwikkelaar hebben de medewerkers van het Centrum IKO de nieuwe website voorbereid op de toekomst. Er is beeldmateriaal toegevoegd om de website interactiever te maken, de informatie is toegankelijker en alle teksten zijn door de medewerkers bekeken en waar nodig herschreven. Met de Centrale autoriteit heeft afstemming en overleg plaatsgevonden over elkaars website zodat deze goed op elkaar aansluiten.

IKO-lezing

De eerste IKO-lezing is in nauwe samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie zeer goed verlopen. Vanwege de jarenlange samenwerking verliep dit in prettig onderling overleg en heeft geleid tot een interessante middag in november. De boeiende sprekers, de positieve feedback van de deelnemers en de interactie tijdens de lezing stemmen mij verheugd. Het is een teken dat het onderwerp internationale kinderontvoering de aandacht heeft van professionals uit het werkveld. Samen met het Ministerie geven we hier in 2016 een vervolg aan.

Deskundigheidsbevordering

Als directeur vind ik het essentieel dat mijn medewerkers maar ook onze regionale vrijwilligers hun kennis en kunde op een hoog peil houden. Een expertise centrum draagt zijn kennis uit met presentaties en werkbezoeken aan externe partijen, maar verwelkomt ook nieuwe kennis van trainers en congressen die georganiseerd worden. Het Centrum IKO wordt regelmatig uitgenodigd om een presentatie in het binnen- en buitenland te geven. Als directeur vind ik ook deze internationale kennisoverdracht belangrijk, met name vanwege de aard van het onderwerp. Presentaties en werkbezoeken op kantoor zijn van belang om inzicht te geven in de werkzaamheden van het Centrum IKO en met elkaar te verbinden en de samenwerking te versterken in het belang van de kinderen waar we het voor doen. Een ieder is welkom en in 2016 staan de eerste bezoeken alweer gepland.

Bijeenkomsten

Het Centrum IKO werkt met een lijst van gekwalificeerde advocaten en cross border mediators. Een van de instrumenten om de kwaliteit te waarborgen, is het organiseren van bijeenkomsten voor deze IKO-advocaten en crossborder mediators. Hierdoor houdt het Centrum IKO direct contact, maar belangrijker is de kwaliteit te waarborgen van de advocaten waar het Centrum IKO naar door verwijst en van de mediators die de internationale kinderontvoeringszaken mediaten. Op de bijeenkomsten wordt een thema behandeld door een expert op dat gebied. Bij de mediators wordt ook intervisie gedaan van de zaken van de afgelopen periode. Verder is ruimte om de laatste jurisprudentie te bespreken en onderling ervaringen te delen. Dit jaar heeft het Centrum IKO twee bijeenkomsten georganiseerd waar advocaten en twee bijeenkomsten waar crossborder mediators aan konden deelnemen.

Onderzoeken

Het Centrum IKO begeleidt studenten bij hun afstuderen. Bijna wekelijks wordt het Centrum IKO benaderd met verzoeken voor deze begeleiding. Samen met mijn medewerkers ben ik selectief in de keuze en hebben we een gesprek, voordat we de toezegging doen om het onderzoek te begeleiden. Hierbij is het van belang dat het onderzoek zich richt op een van de knelpunten die de juristen signaleren in hun dagelijks werk. We creëren zo een win-win situatie. Uit het onderzoek van een studente, begeleid door een van mijn medewerkers in 2015, blijkt dat ongehuwde vaders onvoldoende op de hoogte zijn dat erkenning niet automatisch tot gezamenlijk gezag leidt. Er is geen eenduidig beleid bij de verschillende gemeentes óf en hoe vaders hierover geïnformeerd worden. In 2015 heeft het Centrum deze problematiek onder de aandacht gebracht van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB). In 2016 gaat het Centrum IKO dit knelpunt samen met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en NVVB verder uitwerken.

Kick-off vakantie 2015

Net als u bereid ik me altijd voor op de zomervakantie met koffers pakken, paspoorten controleren en een reisbestemming uitzoeken. Veel alleenreizende ouders realiseren zich echter niet, dat zij voor reizen naar het buitenland met kinderen de toestemming nodig hebben van de andere gezaghebbende ouder. Onder het motto “ Voorkom problemen en vertraging bij reizen met uw kind!” , zijn ouders opgeroepen goed voorbereid op reis te gaan. Een gezamenlijk initiatief van het Centrum IKO , het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de Koninklijke Marechaussee, een van onze gewaardeerde “oude” vrienden, waarmee we ook in 2016 deze campagne zullen voortzetten.

LEPCA II

Internationale kindervervoering betekent dat we als organisatie over de grenzen moeten kijken. Alleen met Europese samenwerking kunnen we ons doel bereiken om kinderen veilig te laten opgroeien. Het LEPCA II project ‘Advanced-training for international child abduction lawyers’ is aangevraagd, toegekend en van start gegaan in 2015. Dit nieuwe project gaat advocaten naar een hoger level van kennis brengen zodat zij de ouders nog beter kunnen bijstaan. Gedurende het jaar 2016 worden een viertal webinars en in 2017 wordt een conferentie in Berlijn georganiseerd. Dit Europees breed gedragen project toont goed aan wat een kleine organisatie kan bereiken.

Communicatie

De medewerkers van communicatie richten zich op de twee kerndoelen bij de communicatie van het Centrum IKO; preventie en bewustwording. Verderop in het jaarverslag en in bijlagen 4 en 5 vindt u meer informatie over de communicatie en statistieken daarvan.

Mediation Bureau

Sinds 2009 vormt het Mediation Bureau een onmisbaar onderdeel van het Centrum IKO en een belangrijke schakel in de internationale kindervervoeringspraktijk in Nederland. De coördinatie van crossborder mediations bij een inkomende internationale kindervervoering verloopt in nauwe samenwerking met onze “oude vrienden” van de rechtbank 's-Gravenhage, de Centrale autoriteit en de advocaten van de ouders. Een kenmerkend onderdeel van een crossborder mediation is het gesprek met het kind. Ook het WODC-onderzoek onderstreept het belang van dit gesprek. Het geeft ouders belangrijke inzichten in hun handwijze en kan de mediation een andere wending geven. Mijn hoop is dat veel ouders met behulp van crossborder mediations een oplossing bereiken in 2016. Het Mediation Bureau is er klaar voor.

WODC-onderzoek over mediation

In 2015 heeft het Centrum IKO medewerking verleend aan een onderzoek van het WODC. Mijn medewerkers hebben coöperatief samengewerkt met de onderzoekers en de laatste resterende knelpunten komen in het onderzoek aan de orde. Echter, ik vind het belangrijk te benadrukken dat het onderzoek heel positief is over mediation. Met het oog op mediation, kan uit het WODC-onderzoek worden geconcludeerd dat het in Nederland gehanteerde 'pressure cooker' model, zoals aangeboden door het Mediation Bureau, een unieke plaats inneemt in de internationale kinderonvoeringspraktijk. Een citaat uit WODC dat dit mooi weergeeft: "Zowel de betrokken organisaties en advocaten, als de geïnterviewde ouders staan zeer positief tegenover crossborder mediation. Ouders worden door de CA, Centrum IKO, de rechtbank en advocaten gewezen op de mogelijkheden om deel te nemen aan mediation en wat de voordelen hiervan zijn. Crossborder mediation geeft ouders de kans om elkaar weer face to face te spreken, zij kunnen zelf afspraken maken en dergelijke afspraken worden meestal beter nageleefd." Dat maakt mij als directeur trots. Verderop in het jaarverslag vindt u meer informatie over het Mediation Bureau en het WODC-onderzoek.

Pre- en post fase

Al jaren coördineert het Centrum IKO, samen met haar ketenpartners, crossborder mediation nadat het kind naar Nederland is ontvoerd. Deze praktijk is inmiddels volledig ingeburgerd en verloopt goed. Echter onder het motto 'voorkomen beter dan genezen' zet het Centrum IKO zich in voor crossborder mediation in de preventieve fase. Het Centrum IKO merkt dat crossborder mediation heel geschikt is voor toestemming voor vertrek naar het buitenland zaken en dreigende kinderonvoeringen. Beide ouders en het kind bevinden zich nog in Nederland, maar het internationale aspect kan in de mediation niet worden genegeerd. De post-mediation richt zich juist op de fase nadat de Nederlandse rechter de terugleiding van een kind heeft uitgesproken, maar ouders kunnen samen geen afspraken maken over een kindvriendelijke overdracht van het kind. Hierbij kan hulp prettig zijn. Juist op deze internationale en emotionele aspecten zijn de crossborder mediators van het Centrum IKO opgeleid. Het Centrum IKO gaat zich in 2016 verder inzetten om crossborder mediation ook in deze fases meer onder het voetlicht te brengen.

Trots

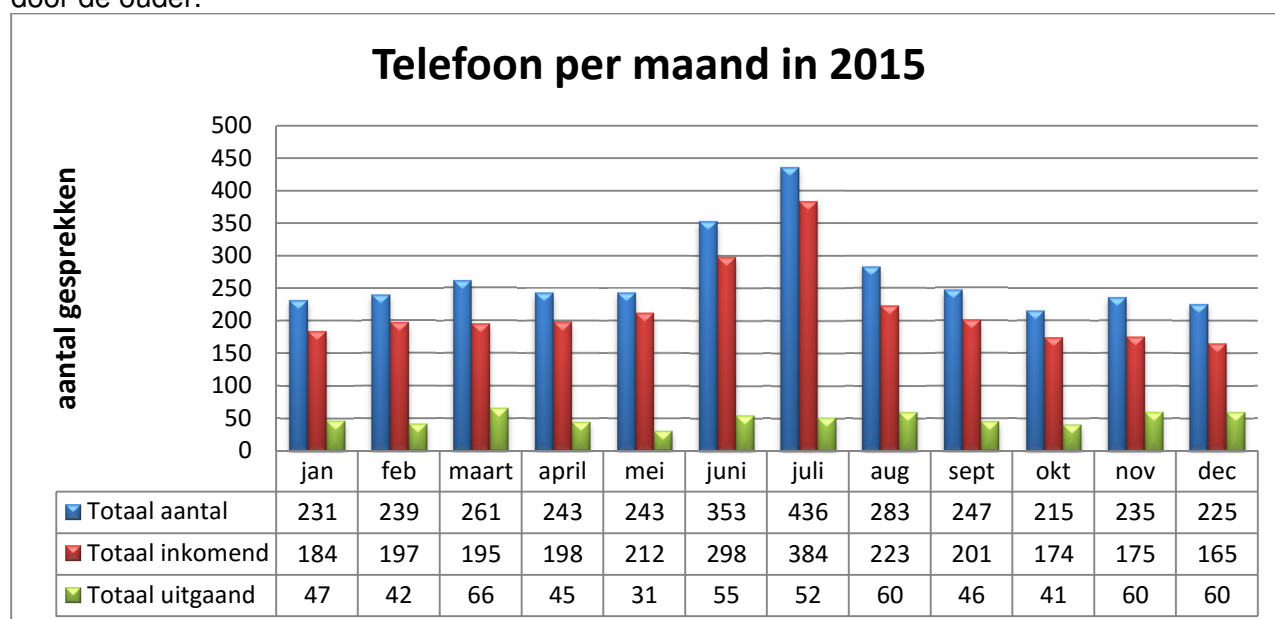
Ik ben trots op de professionaliteit van mijn deskundige medewerkers en de structureel goede samenwerking met onder andere de medewerkers van de Centrale autoriteit die werkzaam zijn binnen het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Bureau Liaisonrechter Internationale Kinderbescherming, rechtbank Den Haag, de Ministeries van Buitenlandse Zaken en VWS, Nationale Politie en Koninklijke Marechaussee, het Openbaar Ministerie, advocaten en mediators. Trots op de regiomedewerkers die ouders thuis bezoeken en mijn medewerkers ondersteunen in de 24/7 bereikbaarheid van het Centrum IKO. Trots op de ouders die hun problemen in het belang van hun kinderen hebben opgelost in 2015. Trots op de professionalisering van het Centrum IKO, die we in 2016 gaan voortzetten. Met een goed gevoel publiceer ik dit jaarverslag over een dynamisch, enerverend 2015 en beveel ik het lezen van harte bij u aan.

De heer mr. Coşkun Çörüz,
directeur Centrum Internationale Kinderontvoering

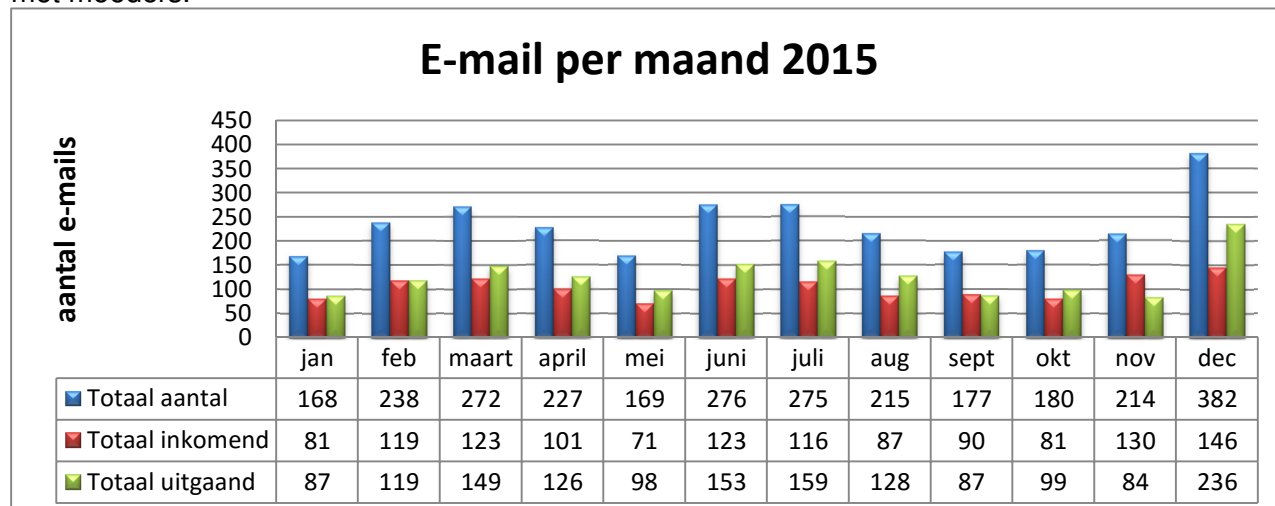
SAMENVATTINGEN

Contacten samenvatting

Het Centrum IKO heeft contact met ouders en professionals telefonisch en via de e-mail. In 2015 zijn er in totaal 3.211 telefonische contacten geweest. Hieronder vallen zowel inkomende als uitgaande gesprekken, zoals hieronder in de tabel weergegeven. Het percentage ouders dat belt, bedraagt bijna 70%. Dit aantal bestaat uit 37% vaders en 33% moeders. Daarnaast zijn er ook contacten met professionals en familieleden en vrienden die in een persoonlijke betrekking staan tot het kind. Deze categorie beslaat de overgebleven 30%. Een eerste gesprek met een ouder duurt vaak 30-45 minuten om een goede inschatting van de situatie te kunnen maken. Indien de ouder daar prijs op stelt, belt het Centrum IKO altijd terug of er nog aanvullende vragen zijn en of het advies goed begrepen is door de ouder.

Uit de tabel die hieronder staat weergegeven, is af te leiden dat in het jaar 2015 totaal 2.793 e-mailcontacten zijn geweest. Dit betreft zowel inkomende als uitgaande e-mails. Bij het contact dat via de e-mail verloopt, blijkt dat ook hier het meeste contact plaatsvindt met één van de ouders (bijna 78%). Van het contact via de e-mail is 46% met vaders en bijna 32% met moeders.

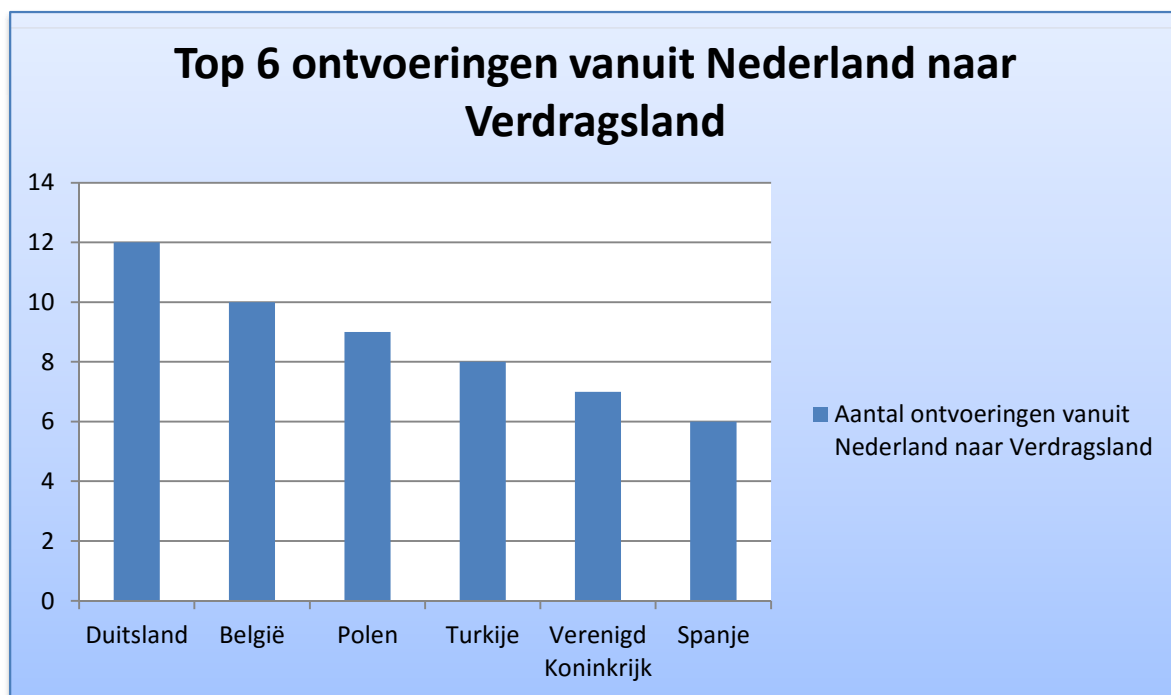

Meer informatie over de telefoon- en e-mailcijfers vindt u in bijlage 2.

Cliënten samenvatting

De cliënten van het Centrum IKO zijn prioriteit 1, omdat het belang van kinderen daarmee gemoeid is. Iedere ouder krijgt een eigen jurist als zaaksbehandelaar. Deze jurist is het aanspreekpunt voor de ouder, belt de ouder voor updategesprekken en geeft de ouder belangrijke informatie voor hun situatie. De zaken worden geregistreerd, zodat er inzicht in de problematiek ontstaat. Hieronder twee tabellen met een weergave van de meest voorkomende landen waar een kinderoontvoering vanuit Nederland naar plaatsvindt uit 2015.

Landen

Zowel vaders als moeders nemen contact op met het Centrum IKO voor advies, begeleiding en informatie. De voornaamste taak van het Centrum IKO ligt op het gebied van dreigende en uitgevoerde internationale kinderontvoeringen.

Preventie

In 2015 is over dreigende kinderontvoeringen 265 keer contact opgenomen door een ouder die bang is dat het kind door de andere ouder wordt meegenomen naar het buitenland. Van deze 265 zaken waren 146 moeders bang dat hun kind door de vader zou worden meegenomen en 118 vaders waren bang dat de moeder het kind mee zou nemen. In totaal waren hierbij 375 kinderen betrokken. Hierbij zijn uitschieters te zien bij de dreigingen naar een Verdragsland met betrekking tot Marokko (23 dreigingen waarbij 35 kinderen betrokken zijn) en Turkije (25 dreigingen waarbij 33 kinderen betrokken zijn). Veel ouders nemen ook contact op in verband met een dreiging naar een Niet-Verdragsland. Een Niet-Verdragsland maakt de zaak extra complex, aangezien de ouder weet dat als het kind wordt meegenomen de teruggeleiding alleen mogelijk is via de diplomatieke weg en niet via het Haags Kinderontvoeringsverdrag. De meeste dreigingen hadden betrekking op Egypte (negen dreigingen waarbij 14 kinderen zijn betrokken), Suriname (8 dreigingen waarbij 14 kinderen zijn betrokken) en Rusland (7 dreigingen waarbij 12 kinderen zijn betrokken).

NB: Per 1-4-2016 is het Verdrag van toepassing tussen Nederland en Rusland, een positieve ontwikkeling omdat dit veel ouders wat meer rust zal bieden.

Uitgevoerde ontvoeringen

Hieronder een overzicht van het totaal aantal uitgevoerde internationale kinderontvoeringen in 2015. Opvallend is de stijging van het percentage ontvoerende moeders naar 80%, terwijl dit al jaren stabiel rond de 70% lag.

Totaal ontvoeringen

In totaal waren er 167 ontvoeringen.
Hiervan waren er 129 ontvoeringen door de moeder
Hiervan waren er 33 ontvoeringen door de vader
Hiervan waren er 5 ontvoering door familie
In totaal waren hierbij 237 kinderen betrokken

Ontvoeringen naar Verdragslanden

In totaal waren er 118 ontvoeringen.
Hiervan waren er 92 ontvoeringen door de moeder
Hiervan waren er 21 ontvoeringen door de vader
In totaal waren hierbij 163 kinderen betrokken

Ontvoeringen Niet-Verdragslanden

In totaal waren er 49 ontvoeringen.
Hiervan waren er 37 ontvoeringen door de moeder
Hiervan waren er 12 ontvoeringen door de vader
In totaal waren hierbij 74 kinderen betrokken

Uiteraard heeft het Centrum IKO nog veel meer ouders geholpen. Een toelichting op alle zaken met daarbij gespecificeerd de ouders, kinderen en landen vindt u in bijlage 3.

TOELICHTINGEN

Toelichting projecten en samenwerking

IKO-lezing

Op 6 november 2015 is door het Centrum Internationale Kinderontvoering in samenwerking met en bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie de eerste IKO – lezing georganiseerd. Het doel van deze lezing is tweeledig. Enerzijds is het nodig om meer bekendheid te verwerven rond het onderwerp internationale kinderonvoering, dat nog steeds onderbelicht is, hoewel jaarlijks per werkdag een kind wordt ontvoerd. Anderzijds is het belangrijk om de kennis en kunde onder professionals uit te wisselen en zo een nog hoger niveau van dienstverlening rond de internationale kinderonvoering neer te zetten. Advocaten, politici, ambtenaren, wetenschappers, mediators, politie, Marechaussee en Missing Children Europe participeerden actief. Op deze dag waren diverse sprekers actief.

De directeur van het Centrum IKO gaf tijdens de aftrap een overzicht van maatschappelijke ontwikkelingen en thema's waar we als samenleving en meer in het bijzonder, als professionals, aandacht aan dienen te schenken. Na de directeur van het Centrum IKO sprak mevrouw Moralis. Zij is werkzaam als Secretaris – Generaal van de organisatie Missing Children Europe. Zij zette de Europese ontwikkelingen uiteen en presenteerde onderzoek waaruit blijkt dat mediation in kinderonvoeringszaken sneller, goedkoper en duurzamer is dan procederen. De derde spreker was mevrouw Coenraad. Zij is hoogleraar Privaatrecht, in het bijzonder in conflictoplossing, verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Zij sprak over de *Recommendation on preventing and resolving disputes on child relocation* van de Raad van Europa, welke zij mede heeft opgesteld.

Als laatste spreker presenteerde mevrouw mr. dr. Jonker, verbonden aan de Universiteit Utrecht, het recent verschenen WODC rapport met onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van inkomende ontvoeringszaken in Nederland, Engeland, Wales, Zweden en Zwitserland. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft de conferentie met een videoboodschap toegesproken. Daarin heeft hij vooral het belang van mediation benadrukt. De dag werd afgesloten met een panel discussie waarin liaisonrechter mw. mr. A. Olland, crossborder advocaat-mediator mw. mr. W.A. Van der Stroom, mw. mr. C. L. Wehrung medewerker van de Centrale autoriteit en CDA Tweede Kamerlid dhr. mr. P. Oskam deelnamen. De moderator van de dag was de heer mr. I. Curry-Sumner.

De minister van Veiligheid en Justitie spreekt de conferentie toe met een videoboodschap

De directeur van het Centrum IKO, de heer mr. C. Çörüz, opent de IKO-lezing

Bijeenkomsten professionals

Al jaren verwijst het Centrum IKO cliënten door naar gespecialiseerde advocaten. Een van de instrumenten om de kwaliteit te waarborgen, is het organiseren van bijeenkomsten voor deze advocaten. Hierdoor houdt het Centrum IKO direct contact met de advocaten waar wij naar verwijzen. Op de bijeenkomsten wordt een thema behandeld door een expert. Verder is ruimte om de laatste jurisprudentie te bespreken en onderling ervaringen te delen. Dit jaar heeft het Centrum IKO twee bijeenkomsten georganiseerd waar advocaten aan konden deelnemen. In het voorjaar van 2015 was een bijeenkomst uitsluitend voor advocaten en zij waren op de IKO-lezing eveneens aanwezig.

Op de bijeenkomst in april sprak prof. mr. dr. Betty de Hart. Zij is universitair hoofddocent en hoogleraar Migratierecht (Universiteit van Amsterdam). Zij verricht rechtssociologisch, interdisciplinair en internationaal vergelijkend onderzoek naar familierecht, migratierecht en nationaliteitsrecht. Zij heeft een boek geschreven met de titel: *Internationale Kinderontvoering, oorzaken, preventie en oplossingen*. Het onderwerp bij deze bijeenkomst was migratierecht en het spanningsveld met een internationale kinderontvoering.

Daarnaast worden de crossborder mediators tweejaarlijks getraind tijdens de intervisiebijeenkomsten die door het Mediation Bureau worden georganiseerd. Hierbij worden de plaatsgevonden crossborder mediations geëvalueerd en wordt de kennis up-to-date gehouden, doordat de mediators worden voorzien van een training op maat.

LEPCA II

Het LEPCA II project 'Advanced-training for international child abduction lawyers' is aangevraagd, toegekend en van start gegaan in 2015. Na een succesvol LEPCA I met als hoogtepunt de conferentie in het Vredespaleis in Den Haag, wordt door middel van dit nieuwe project getracht de advocaten naar een hoger level van kennis te brengen. Dit wordt gedaan doordat gedurende het jaar 2016 een viertal webinars en in 2017 een conferentie in Berlijn plaatsvindt.

In het eerste en tweede kwartaal van 2015 is LEPCA II aangevraagd bij de Europese Commissie, waarna wij in de zomer het goede nieuws hebben ontvangen dat het daadwerkelijk is toegekend. Sinds 1 oktober 2015 is het project van start gegaan en heeft het Centrum IKO reeds bezoek gehad van haar Duitse project partner MiKK, waarbij de grote lijnen van het project uiteen zijn gezet en verder uitgewerkt tijdens een eerste 'kick-off meeting'. Vervolgens is de Advisory Board samengesteld, waarvoor experts uit verschillende professies op het gebied van internationale kinderontvoering uit Europa zijn benaderd. Na deze samenstelling is de eerste bijeenkomst voor deze experts georganiseerd. De eerste Advisory Board vergadering vindt plaats in Berlijn en heeft als doel om de onderwerpen en de trainers voor de LEPCA II activiteiten te bepalen.

Toelichting deskundigheidsbevordering

Een organisatie als het Centrum IKO draait op kennis en kunde. Het is van belang dat alle medewerkers, zowel op kantoor als de regiomedewerkers, van de organisatie hun kennis op peil houden en nieuwe kennis opdoen. Daartoe heeft de benodigde scholing plaatsgevonden. De medewerkers zijn bijvoorbeeld getraind over hechting en traumaverwerking en over de nieuwe Jeugdwet door prof. mr. Vlaardingebroek en de regiomedewerkers hebben een assessment gekregen. Bijeenkomsten, trainingen en presentaties dragen bij aan de expertise van het Centrum IKO. Informatie onder professionals wordt uitgewisseld, nieuwe kennis en nieuwe contacten worden opgedaan. Het Centrum IKO heeft zelf de nodige presentaties en trainingen gegeven om bij te dragen aan de kennis vergroting, zodat ouders en kinderen zo goed mogelijk geholpen kunnen worden door diverse professionals. Een presentatie op een congres van ISS en een voorlichting aan de Japanse en de Tsjechische Centrale autoriteit zijn voorbeelden hiervan. Daarnaast zijn er diverse werkbezoeken geweest. Doel hiervan is kennis te delen en te vergroten. Deze werkbezoeken leiden tot nauwere samenwerking met diverse partners en hebben onder meer geleid tot een samenwerkingsconvenant met Defence for Children International en een samenwerkingsconvenant met het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en achterlating. In 2015 zijn o.a. diverse Tweede Kamerleden, de voorzitter van het college van Procureurs-Generaal van het Openbaar Ministerie en de Kinderombudsman bij het Centrum IKO op bezoek geweest.

Ondertekening convenant met directeur Defence for Children

Onderzoek en stagiaires

Naast de vaste medewerkers zijn in 2015 afwisselend drie stagiaires werkzaam geweest bij het Centrum IKO. Na een intensieve training werken zij als hulplijnmedewerker onder directe verantwoordelijkheid van de juristen. Zij vormen een waardevolle aanvulling van het team.

Het Centrum IKO begeleidt ook studenten bij hun afstuderen. Op verzoek van het Centrum doen zij onderzoek naar een van de knelpunten die de juristen signaleren. Een van die

knelpunten is de positie van ongehuwde vaders. Het Centrum IKO krijgt regelmatig te maken met ongehuwde vaders die contact opnemen, omdat hun kind zonder hun toestemming door de moeder meegenomen is naar het buitenland. Deze vaders zijn zich niet bewust van het feit dat als zij niet expliciet het gezamenlijk gezag over hun kind geregeld hebben, zij dan geen zeggenschap over de woonplaats van het kind hebben. In de zin van het Haags Kinderontvoeringsverdrag is er in een dergelijke situatie sprake van een geoorloofde overbrenging en staat de achtergebleven vader met lege handen. Deze vader heeft geen juridische mogelijkheden om de teruggeleiding van zijn kind te verzoeken.

Uit het onderzoek van de studente in 2015 blijkt, dat ongehuwde vaders onvoldoende op de hoogte zijn dat erkenning niet automatisch tot gezamenlijk gezag leidt. Er is geen eenduidig beleid bij de verschillende gemeentes óf en hoe vaders hierover geïnformeerd worden. Aangezien gezamenlijk ouderlijk gezag de norm is en in het belang van het kind wordt geacht, pleit het Centrum IKO voor het opstellen van een uniforme werkwijze. Zoals het verschaffen van informatie over erkenning en gezamenlijk ouderlijk gezag, zodat alle ouders goed geïnformeerd een beslissing kunnen nemen hoe zij het gezag m.b.t. hun kind willen regelen. De Staatscommissie herijking ouderschap buigt zich (mede) over een lange termijnoplossing voor deze kwestie. Samen met het Ministerie van Veiligheid en Justitie is het Centrum IKO, in overleg met de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB), om op korte termijn oplossingen voor dit probleem te bespreken.

Kick-off vakantie

Voorafgaand aan de zomervakantie hebben de heer Çörüz, directeur van het Centrum Internationale Kinderontvoering, en kolonel Molenaar, plaatsvervangend commandant van de Koninklijke Marechaussee district Schiphol, op 2 juli 2015 de aftrap van een campagne gegeven om ouders attent te maken op de verscherpte controle indien zij alleen reizen met een minderjarig kind. Veel alleenreizende ouders realiseren zich niet, dat zij voor reizen naar het buitenland met kinderen de toestemming nodig hebben van de andere gezaghebbende ouder. Onder het motto “ Voorkom problemen en vertraging bij reizen met uw kind!”, zijn ouders opgeroepen goed voorbereid op reis te gaan.

Kick-off campagne Schiphol zomer 2015

Organisaties waarmee nationaal wordt samengewerkt

- Ministerie van Veiligheid en Justitie – Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Rechtbank 's-Gravenhage - Bureau Liaisonrechter Internationale Kinderbescherming
- Gerechtshof 's-Gravenhage
- Diverse Nationale Politie eenheden
- Het Openbaar Ministerie
- Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd geweld
- Landelijk Bureau Vermiste Personen
- Koninklijke Marechaussee
- Raad voor Rechtsbijstand
- Vereniging van Familierecht Advocaten en Scheidingsbemiddelaars (vFAS)
- Vereniging voor Internationale Kinderontvoeringsadvocaten
- Veilig Thuis
- Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht

Werkbezoek voorzitter van het College van procureurs-generaal dhr. mr. H.J. Bolhaar

Werkbezoek Tweede Kamerlid dhr. mr. P. Oskam

Organisaties waarmee internationaal wordt samengewerkt

- Childfocus Brussel, België
- Mikk, Mediation Bureau Berlijn, Duitsland
- Missing Children Europe, (MCE) en haar partnerorganisaties
- ISS International
- European Network of International Family Mediators

Medewerker van het Centrum IKO spreekt op internationale conferentie in Litouwen op de Dag van het Vermiste Kind.

Werkbezoek Japanse Centrale autoriteit

Toelichting communicatie

Het communicatiebeleid van het Centrum IKO is gericht op twee pijlers: bewustwording en preventie. Het Centrum IKO heeft geconstateerd dat het onderwerp internationale kinderontvoering onderbelicht is in Nederland. Onze kerntaken zijn gericht op het juridisch bijstaan van onze individuele cliënten. Het Centrum IKO realiseert zich steeds meer dat het daarnaast een maatschappelijke taak is om een groter publiek bewust te maken van het probleem van internationale kinderontvoering en de mogelijkheden om dat te voorkomen (preventie). Ons communicatiebeleid maakt daarin een veranderingsproces door. Dit is een voortdurend leerproces.

Social media

Het Centrum IKO zet social media in om meer bewustwording over het onderwerp internationale kinderontvoering te creëren. Via Twitter stelt het Centrum IKO het publiek op de hoogte van zijn activiteiten zoals werkbezoeken, evenementen, samenwerking met andere organisaties en lezingen die door juristen van het Centrum gegeven worden. Het Centrum IKO deelt nieuws dat voor ons publiek belangrijk is. Een voorbeeld daarvan is een tweet over de toetreding van 8 nieuwe landen tot het Haags Kinderontvoeringsverdrag. Ook vraagt het Centrum IKO via Twitter aandacht voor zaken die ons bezig houden zoals de positie van ongehuwde vaders. Persberichten en interviews aan de media worden ondersteund door Twitterberichten.

Directeur Centrum IKO tijdens een interview bij Radio 5

In 2015 zijn 32 berichten geplaatst op Twitter en Facebook.

Persberichten

Datum	persbericht	onderwerp
29 januari 2015	Vermiste erfgenaam zorgt voor vragen	Brochure erfrecht
21 mei 2015	Iedere werkdag een kind ontvoerd	Publicatie jaarverslag 2014
1 juli 2015	De schoolvakanties beginnen: Voorkom problemen en vertraging bij reizen met uw kind!	Toestemming voor vakantie
18 september 2015	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	Kinderen niet teruggekeerd na vakantie
3 november 2015	Internationale kinderonvoering belicht tijdens IKO lezing	IKO-lezing
26 november 2015	Erkenning houdt kinderonvoering niet tegen!	Positie ongehuwde vaders

Folders

Jaarlijks worden 40.000 mensen als vermist opgegeven bij de politie. Gelukkig wordt bij ongeveer 80% van de gemelde vermissingen binnen 24 tot 48 uur duidelijk waar de vermiste is. Echter, bij zo'n 20% duurt de vermissing langer en een paar keer per jaar blijft het onduidelijk waar iemand gebleven is, aldus de officiële cijfers van de Nationale Politie.

Voor familieleden van een vermiste is het vaak onduidelijk wat je moet regelen en vaak confronterend om stappen te ondernemen die de vermissing bevestigen. Een vermissing geeft erfrechtelijk gezien extra complicaties. Hierbij valt te denken aan een verklaring van rechtsvermoeden van overlijden aanvragen voor je vermiste kind, het verdelen van een erfenis met een vermiste broer of het bewind voeren over het vermogen van de vermiste.

De 116000 Hulplijn heeft een brochure over de erfrechtelijke gevolgen na een vermissing ontwikkeld met het doel achterblijvers na een vermissing een handvat te bieden in deze onzekere periode. Alle notarissen in Nederland hebben de brochure ontvangen met het verzoek deze in hun praktijk onder de aandacht te brengen bij familieleden van een vermiste.

Nieuwsbrief

Om onze partners en de professionals in ons werkveld goed te informeren hebben zij in 2015 ieder kwartaal onze nieuwsbrief ontvangen. De Centrum IKO Nieuwsbrief is bestemd voor advocaten, mediators, professionals bij politie, Marechaussee, ministeries en andere geïnteresseerden. De verspreiding geschiedt per e-mail en online. Het aantal ontvangers is gestegen. Eind 2015 is ons lezersbestand gestegen tot 451. De respons uit de kring van de ontvangers is overwegend positief en met een leesscore van 30 tot 40% mogen wij spreken van een bemoedigende belangstelling voor de inhoud van ons werk.

Terugkerende artikelen zijn praktijkvoorbeelden waarbij ouders geïnterviewd worden, opvallende jurisprudentie in 'De rechter spreekt' en internationale samenwerkingsverbanden. Nieuwe projecten worden ook onder de aandacht gebracht zoals de brochure Erfrecht bij

vermissing die begin 2015 door het Centrum IKO is gelanceerd en de benoeming van onze directeur mr. C. Çörüz als bestuurslid van Missing Children Europe.

Ontvoerd!

Ook in 2015 is het Centrum IKO in het kader van haar adviserende en voorlichtende taak op de achtergrond betrokken bij het televisieprogramma Ontvoerd van RTL4.

Vernieuwde website Centrum IKO

Eind 2015 is afgesloten met de lancering van onze nieuwe website kinderontvoering.org. De doelstellingen om meer aansprekend, interactief en vernieuwend te zijn, zijn gerealiseerd. Om de jarenlange ervaring van het juridisch expertise Centrum IKO te onderbouwen is de introtekst aangepast en zijn de samenwerkingsverbanden op de homepage overzichtelijk in beeld gebracht. De teksten zijn korter, bondiger en up to date gemaakt. Er is meer gewerkt met beeldmateriaal in de vorm van foto's en video's op de site en ook bij nieuwsberichten. Het Mediation Bureau, het - veel opgevraagde - toestemmingsformulier voor alleenreizende ouders met kinderen, LEPCA en de 116000 Hulplijn hebben een meer prominente plek gekregen op de homepage. De toegevoegde waarde en successen van het Mediation Bureau zijn nu direct zichtbaar bij het Mediation Bureau.

Toelichting Mediation Bureau

Inleiding

Al ruim zes jaar is het Mediation Bureau een belangrijke schakel in de internationale kinderontvoeringspraktijk in Nederland. Opgericht vanuit het oogpunt om de crossborder mediations te coördineren bij een inkomende internationale kinderontvoering, worden wij inmiddels steeds vaker benaderd in tal van andere (inter-)nationale grensoverschrijdende familiezaken. Dit brengt de belangrijke vraag met zich mee of crossborder mediation niet vaker preventief, of in de uitvoeringsfase van internationale kinderontvoering, kan worden ingezet. Een vraagstuk dat het afgelopen jaar meerdere malen de revue is gepasseerd. Vanuit verschillende invalshoeken werd in 2015 tevens benadrukt dat het Nederlandse crossborder mediation model wordt gewaardeerd in het buitenland. Dit blijkt niet alleen uit de gepubliceerde resultaten van het WODC-onderzoek, maar ook uit de getoonde belangstelling in het Nederlandse crossborder mediation model vanuit andere landen. Zo wordt bijvoorbeeld momenteel bekeken of het Nederlandse model geïmplementeerd kan worden in België. Deze mooie resultaten hebben gedurende 2015 tot enthousiasme geleid en tevens inzage gegeven in het belang van de goed georganiseerde crossborder mediation tijdens de diverse stadia van de internationale kinderontvoeringen.

Coördinatie crossborder mediations

In 2015 zijn in totaal 29 verzoeken tot crossborder mediation bij het Mediation Bureau in behandeling geweest. In 20 verzoeken tot crossborder mediation ging het om internationale kinderontvoering (69%), waarbij het in twee verzoeken ging om een uitgaande internationale kinderontvoering (10%). Indien het een inkomende internationale kinderontvoeringszaak betreft, kan de achtergebleven ouder in Nederland een verzoek tot terugleiding indienen bij de Centrale autoriteit of bij de rechtbank 's-Gravenhage. Vervolgens kunnen ouders zowel door de Centrale autoriteit, als door de rechtbank 's-Gravenhage, doorverwezen worden naar crossborder mediation. In 2015 heeft het Mediation Bureau twee keer een verzoek tot crossborder mediation ontvangen via de Centrale autoriteit (11%). In de overige zestien verzoeken is het Mediation Bureau door de rechtbank 's-Gravenhage opgeroepen om bij een regiezitting aanwezig te zijn (89%). Tijdens de regiezitting kunnen ouders rechtstreeks door de rechter worden doorverwezen naar de coördinator van het Mediation Bureau voor een informatiegesprek.

Niet alleen op het gebied van internationale kinderontvoering zijn er verzoeken tot crossborder mediation binnengekomen, maar tevens op andere terreinen van het (inter-)nationale familierecht hebben wij verzoeken behandeld. Doordat onze crossborder mediators beschikken over de specialisatie op het gebied van grensoverschrijdende gevallen, blijkt dat deze kennis en kunde goed kan worden ingezet in internationaal georiënteerde familiezaken. In 2015 zijn er 9 verzoeken in behandeling geweest, o.a. betreffende internationale omgang en toestemming voor vertrek. Het is opvallend dat het Mediation Bureau steeds vaker wordt benaderd voor uiteenlopende verzoeken, zoals bijvoorbeeld in het kader van een verzoek tot erkenning en/of gezamenlijk gezag procedures.

Betrokken landen

Er zijn in totaal 23 verschillende landen betrokken geweest bij de 29 verzoeken. De top 5 van landen zijn België (in drie zaken), Engeland (in drie zaken), Frankrijk, Zweden en Duitsland ieder in twee zaken.

Hieronder een overzicht van landen die de afgelopen jaren het meest zijn voorgekomen bij het Mediation Bureau.

Top 5 betrokken landen in crossborder mediation				
2015	2014	2013	2012	2011
België	België	Suriname	België	Verenigde Staten
Engeland	Duitsland	België	Engeland	Engeland
Frankrijk	Engeland	Verenigde Staten	Noorwegen	België
Duitsland	Polen	Turkije	Australië	Denemarken
Zweden	Verenigde Staten	Bulgarije	Verenigde Staten	Spanje

Overige landen die een enkele keer betrokken zijn geweest: Polen, Italië, Indonesië, Colombia, Bulgarije, Turkije, Zuid-Afrika, Suriname, Liberia, Tsjechië, Spanje, Mexico, India, Hongarije, Portugal, Oostenrijk en Curaçao.

De resultaten

Van de tien crossborder mediations die hebben plaatsgevonden in internationale kinderonvoeringszaken, hebben ouders drie keer volledige overeenstemming bereikt over de gewone verblijfplaats van het kind en de daarbij horende internationale contact- en zorgregeling (30%). Daarnaast is twee keer een spiegelovereenkomst ondertekend (20%) en tevens is twee keer een contractregeling voor de duur van de HKOV-procedure overeengekomen (20%).

Daarnaast hebben vier crossborder mediations plaatsgevonden in overige internationale familiezaken, waarbij twee keer volledige overeenstemming is bereikt (50%). In één crossborder mediation is gekozen om de mediation sessies te spreiden over een langere tijd, waardoor er nog geen uitkomst is.

In totaal is in zeven van de veertien crossborder mediations, die hebben plaatsgevonden, overeenstemming bereikt (50%).

Totaal resultaten van oktober 2009 tot en met 2015

Sinds oktober 2009 tot en met 2015 hebben er in totaal 113 crossborder mediations plaatsgevonden. In 90 zaken betrof het een internationale kinderonvoering. In de overige 23 zaken ging het om internationale omgang, toestemming voor vertrek, dan wel een andere (inter)nationale grensoverschrijdende familiezaak. In 63 zaken hebben ouders overeenstemming bereikt (56%). Hierbij is 38 keer volledige overeenstemming (34%) bereikt en 25 keer een spiegelovereenkomst ondertekend (22%).

WODC- rapport

In oktober 2015 is het rapport van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) middels een beleidsbrief aan de Tweede Kamer aangeboden. Het WODC heeft onderzoek verricht naar de uitvoeringspraktijk van inkomende internationale kinderonvoeringszaken in Nederland, Engeland & Wales, Zweden en Zwitserland. Een aantal wetswijzigingen zijn onderzocht, namelijk de veranderde rol van de Centrale autoriteit, het bespoedigen van de procedure, concentratie van rechtspraak, afschaffing cassatie en schorsende werking van het hoger beroep en een tweetal

beleidswijzigingen te weten de oprichting van het Mediation Bureau en de verkorte procedure. Het Mediation Bureau heeft medewerking aan het onderzoek verleend door middel van interviews, het aanleveren van een geanonimiseerd dossieronderzoek en het versturen van enquêtes aan ouders.

Met het oog op mediation, kan uit het WODC-onderzoek worden geconcludeerd dat het in Nederland gehanteerde 'pressure cooker' model, zoals aangeboden door het Mediation Bureau, een unieke plaats inneemt in de internationale kindervervoeringspraktijk. De crossborder mediation procedure is namelijk geheel geïncorporeerd in de gerechtelijke procedure, waardoor geen vertraging wordt opgelopen indien ouders voor crossborder mediation kiezen. Uit het rechtsvergelijkend onderzoek blijkt dat enkel Nederland en Engeland beschikken over een mediation bureau, speciaal opgericht om crossborder mediation aan te bieden in internationale kindervervoeringszaken.

Citaat uit WODC

“Zowel de betrokken organisaties en advocaten, als de geïnterviewde ouders staan zeer positief tegenover crossborder mediation. Ouders worden door de CA, Centrum IKO, de rechtbank en advocaten gewezen op de mogelijkheden om deel te nemen aan mediation en wat de voordelen hiervan zijn. Crossborder mediation geeft ouders de kans om elkaar weer face to face te spreken, zij kunnen zelf afspraken maken en dergelijke afspraken worden meestal beter nageleefd.”

Subsidie crossborder mediations

In het WODC rapport werd aanbevolen dat een helder standpunt dient te worden ingenomen ten aanzien van de voorwaarden voor het verkrijgen van subsidie voor mediation en de daarvan deel uitmakende kindgesprekken. Voorheen werd namelijk alleen subsidie verschaft aan internationale kindervervoeringszaken waarvan de ouder een intake bij de Centrale autoriteit had doorlopen. In de beleidsbrief wordt dit als onwenselijk bestempeld. Vanaf dat moment komen de verzoeken tot teruggeleiding die rechtstreeks bij de rechtbank worden ingediend en waarbij ouders vervolgens worden doorverwezen naar crossborder mediation voor dezelfde subsidiefaciliteiten in aanmerking als ouders die via de Centrale autoriteit een verzoek tot teruggeleiding indienen. Dit verschaft meer duidelijkheid aan de ouders, hun procesvertegenwoordigers en de crossborder mediators.

Het WODC onderzoek heeft eveneens aandacht gegeneerd voor de financiering van de kindgesprekken die onderdeel uitmaken van de crossborder mediation procedure. In de beleidsbrief onderschrijft de minister van Veiligheid en Justitie het belang van het kindgesprek in de mediation procedure. Er is toegezegd dat wordt bezien op welke wijze in een tegemoetkoming van de kosten kan worden voorzien.

Intervisiebijeenkomsten

De crossborder mediators worden tweejaarlijks getraind tijdens de intervisiebijeenkomsten die door het Mediation Bureau worden georganiseerd. Hierbij worden de plaatsgevonden crossborder mediations geëvalueerd en wordt de kennis up-to-date gehouden, doordat de mediators worden voorzien van een training op maat.

Tijdens de eerste intervisiebijeenkomst in juni 2015 hebben wij de gastspreker de heer dr. A. Soleimeini mogen ontvangen. Dr. Soleimeini heeft diverse boeken geschreven betreffende het Islamitische (personen- en familierecht) recht en is tevens beëdigd vertaler. Aangezien wij bij het Mediation Bureau te maken hebben met een hoge mate van diversiteit in culturele achtergronden, is het waardevol om te bezien welke rol mediation aanneemt binnen de

Islamitische cultuur. Door middel van deze training heeft Dr. Soleimeini onze crossborder mediators meer inzicht gegeven in de wijze waarop zij tijdens de crossborder mediation om kunnen gaan met ouders van Islamitische afkomst.

De tweede intervisiebijeenkomst stond grotendeels in het teken van het WODC onderzoek. Mevrouw mr. dr. M. Jonker, een van de onderzoekers, was aanwezig om een presentatie te verzorgen die was toegespitst op crossborder mediation en de rol van het kind. Aan de crossborder mediators werd de vraag voorgelegd wat zij, gelet op het rechtsvergelijkende onderzoek, zouden willen overnemen uit de andere landen. Hierbij werd de introductie van een speciale instantie of vertegenwoordiger voor het kind genoemd. In Nederland geldt dat kinderen in internationale kinderontvoeringsprocedures door de rechter worden gehoord vanaf zes jaar en dus niet worden vertegenwoordigd door een bijzondere curator. De gedachte hierachter is dat dit kan leiden tot vertraging van de procedure. Tevens werd tijdens de bijeenkomst van gedachte gewisseld over de invoering van een verplicht (formeel) intakegesprek betreffende crossborder mediation op het moment dat een zaak vanuit de Centrale autoriteit naar een advocaat wordt doorverwezen.

Mw. mr. dr. M. Jonker spreekt tijdens de crossborder mediators bijeenkomst over het WODC-onderzoek.

IKO-lezing: crossborder mediation in de pre- & post fase

Tijdens de IKO-lezing van 6 november 2015 werd de toepassing van crossborder mediation veelvuldig besproken.

De IKO-lezing werd door velen bezocht

Zo werd de lezing afgesloten met een paneldiscussie, waarbij professionals op het gebied van internationale kindervervoering met elkaar discussieerden over het belang van crossborder mediation in de pre- en post fase van internationale kindervervoering. Op dit moment vindt crossborder mediation plaats, nadat het kind is ontvoerd. Echter is 'voorkomen beter dan genezen' en er dient belang gehecht te worden aan crossborder mediation in de preventieve fase. Gebleken is dat de rechtbank 's-Gravenhage het Mediation Bureau reeds benaderd bij toestemming voor vertrek zaken, maar overige rechtbanken in Nederland (nog) niet. Daarnaast is gesproken over de toepassing van crossborder mediation in de post fase van internationale kindervervoering. De crossborder mediators hebben opgemerkt dat ouders in toenemende mate bang zijn dat afspraken, gemaakt tijdens crossborder mediation, niet worden nageleefd. Niet alleen wordt hierdoor het slagen van een crossborder mediation bemoeilijkt, maar tevens rijst de vraag hoe de afspraken uit de vaststellingsovereenkomst kunnen worden nageleefd. Een mogelijkheid zou zijn om crossborder mediation in te zetten in de post fase van de internationale kindervervoering. In Europa is reeds onderzoek gedaan naar de toepassing van crossborder mediation in de situatie dat een ouder de uitspraak tot terugleiding niet naleeft. Naar aanleiding van dit onderzoek, is een conferentie georganiseerd in Brussel, waar twee van onze crossborder mediators in samenwerking met twee Duitse crossborder mediators een demonstratie hebben gegeven.

Het Mediation Bureau heeft zich aldus, gedurende 2015, beziggehouden met de mogelijkheden omtrent de inzet van mediation in de pre- & post fase en zal hier tevens mee verder gaan in de aankomende jaren.

Minnelijke oplossing uitgangspunt in alle stadia rond IKO zie ook artikelen 7 en 10 HKOV

Bezoek Hcch en Amerikaanse mediator

In juni 2015 heeft het Mediation Bureau bezoek gehad van een legal officer van de Hcch en van een Amerikaanse familierecht-advocaat en mediator, tevens voorzitter van de American Bar Association's International Family Mediation Task Force. Tijdens het bezoek is besproken hoe in de Verenigde Staten en in Nederland met inkomende internationale kinderontvoering wordt omgegaan. De Amerikaanse mediator werkte tevens mee aan de bilaterale pilot tussen Japan en de Verenigde Staten met online-mediation in internationale kinderontvoerings- en omgangszaken. Opvallend hierbij is het verschil tussen Nederland en Japan omtrent het vertrouwelijkheidsbeginsel van mediation. In Japan wordt de rechter namelijk op de hoogte gebracht van de inhoud van de mediation, terwijl het Mediation Bureau alleen het resultaat van de crossborder mediation kenbaar maakt aan de rechtbank.

MCE Europees netwerk crossborder mediators

In 2015 heeft Missing Children Europe een netwerk opgericht van crossborder family mediators. Deze mediators ontvangen minstens vijftig uur training in grensoverschrijdende familie mediations. Enkele van onze crossborder mediators zijn aangesloten bij dit netwerk. Momenteel zijn reeds 125 mediators uit tweeëndertig landen verbonden aan het netwerk. Het Centrum IKO/Mediation Bureau werkt samen met MCE om te bezien hoe dit netwerk verder versterkt en uitgebreid kan worden.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

De organisatie

Het Centrum IKO is een onafhankelijke landelijke stichting gefinancierd door het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ). De Stichting heeft een Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht vergaderen viermaal per jaar. De statutair directeur heeft de dagelijkse leiding over het vaste team van medewerkers op kantoor en de vrijwillige medewerkers in de regio.

De leden van de Raad van Toezicht:

- Dhr. prof. mr. P. Vlaardingerbroek, voorzitter
- Mevr. E. de Waal
- Dhr. R. Lips.
- Mevr. prof. mr. dr. B. de Hart

Statutair directeur

- Dhr. mr. C. Çörüz

Het Centrum IKO heeft acht medewerkers en had in 2015 afwisselend drie stagiaires. Daarnaast hebben in 2015 twaalf vrijwilligers in de regio meegewerkt.

Stichting Centrum IKO is op hoofdlijnen trendvolger van de CAO van de NPO (Nederlandse Publieke Omroep). De pensioenen zijn ondergebracht bij PNO media.

Externe dienstverleners:

- Gene It: onderhoud automatisering
- FLMM: bouw en onderhoud website
- Dierdorp registeraccountants: loonadministratie
- GrossCreative grafische vormgeving: publicaties en website
- Pijpers: schoonmaak

BIJLAGE 2

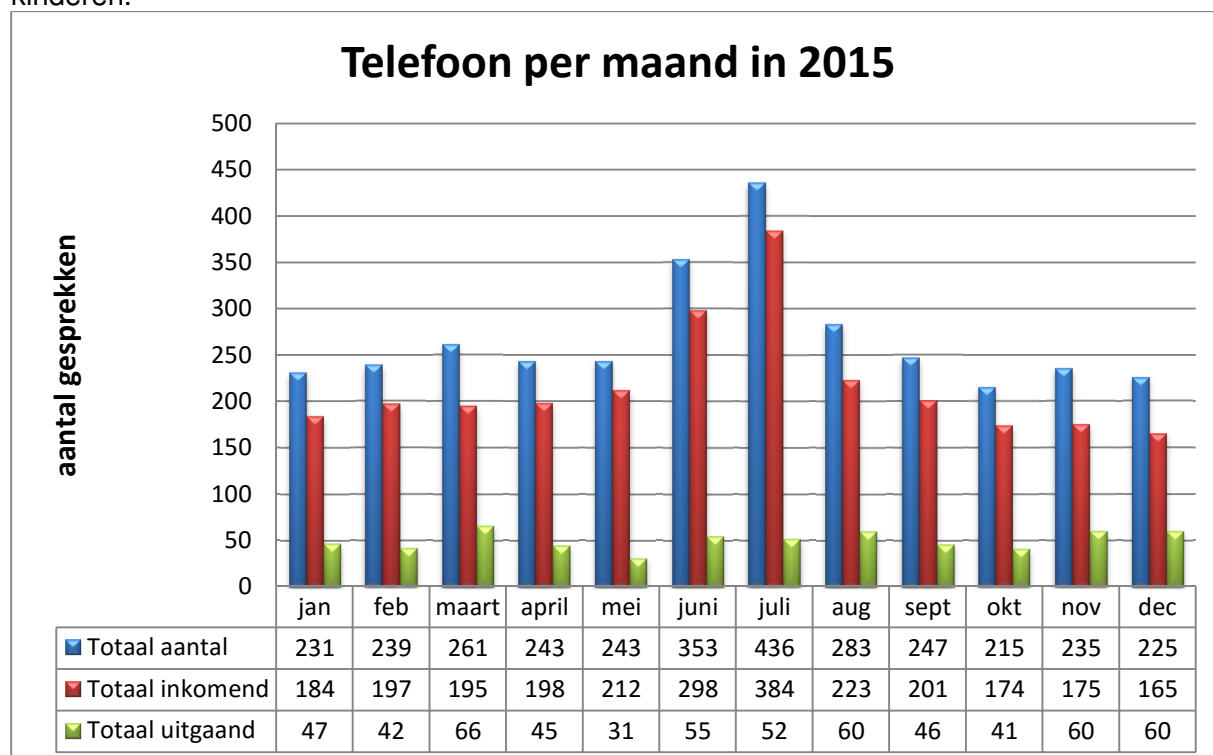
Contacten per telefoon en e-mail

Telefonisch contact in 2015

Het merendeel van de cliënten dat contact opneemt met het Centrum IKO bestaat uit ouders. Het percentage ouders dat belt, bedraagt bijna 70%. Dit aantal bestaat uit 37% vaders en 33% moeders. Daarnaast zijn er ook contacten met professionals en familieleden en vrienden die in een persoonlijke betrekking staan tot het kind. Deze categorie beslaat de overgebleven 30%. Een telefonisch gesprek kan er voor zorgen dat veel informatie over de situatie wordt ingewonnen. Om goed te kunnen adviseren, in bijvoorbeeld preventiesituaties, is het belangrijk om bij ouders goed door te vragen, zodat een passend advies op maat kan worden gegeven. Enkel communicatie via de e-mail is dan soms ontoereikend.

Overzicht telefoongesprekken per maand

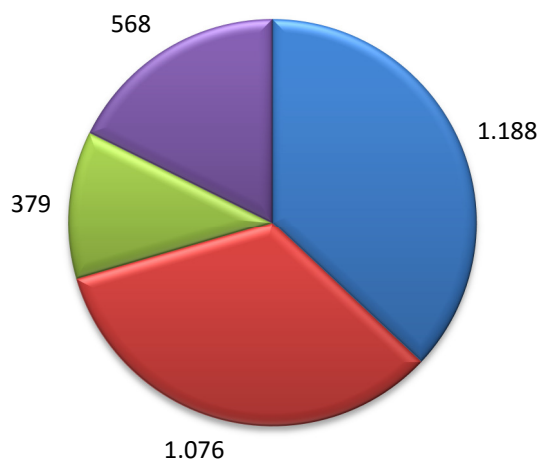
Uit onderstaande tabel blijkt dat in het jaar 2015 in totaal 3.211 telefonische contacten zijn geweest. Hieronder vallen zowel inkomende als uitgaande gesprekken. In 2015 is een piek te zien in de maand juli. In deze maand zijn er 384 inkomende telefoontjes geweest. Veel ouders hebben rond de zomervakantie vragen en zorgen wanneer de andere ouder met hun kind op vakantie wil gaan. Ook werden veel vragen gesteld over het reizen met minderjarige kinderen.

In onderstaande diagram wordt weergegeven hoeveel telefoongesprekken er zijn geweest per cliënttype.

Aantal telefooncontacten per cliënttype

■ Vader ■ Moeder ■ Familie en vrienden ■ Professionals

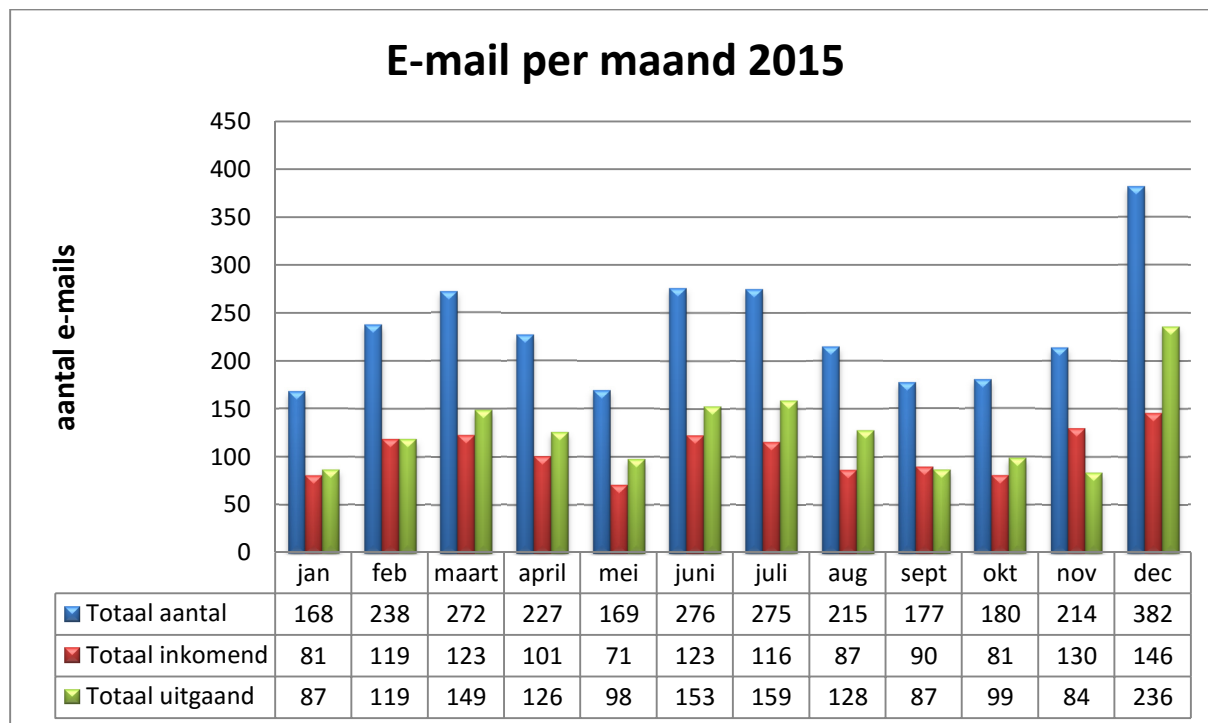

E-mail contact in 2015

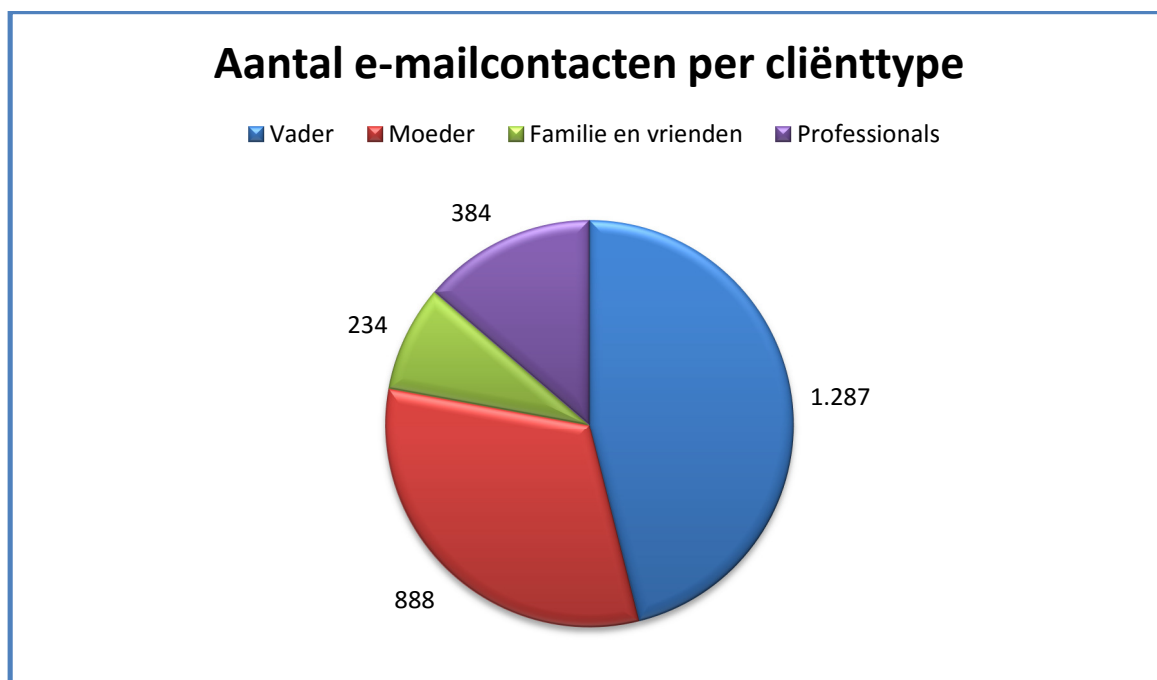
Bij het contact dat via de e-mail verloopt, blijkt dat ook hier het meeste contact plaatsvindt met één van de ouders (bijna 78%). Van het contact via de e-mail is 46% met vaders en bijna 32% met moeders. Vanwege de vaak emotionele situatie waarin ouders zich bevinden, is het prettig om in sommige gevallen het advies zowel telefonisch als per e-mail toe te lichten. Ouders vinden het prettig om ons advies ook op schrift te krijgen, zodat ze het thuis nog eens rustig kunnen nalezen.

Overzicht e-mailcontacten per maand

Uit de tabel die hieronder staat weergegeven, is af te leiden dat in het jaar 2015 totaal 2.793 e-mailcontacten zijn geweest. Dit betreft zowel inkomende als uitgaande e-mails. In de maand december is een piek te zien van het aantal uitgaande e-mails. Veel ouders maakten zich zorgen over de aankomende feestdagen of misten hun ontvoerde kind extra in deze periode.

In onderstaande diagram wordt weergegeven hoeveel e-mailwisselingen er zijn geweest per cliënttype.

BIJLAGE 3 Cliënten 2015

Inleiding

In 2015 hebben in totaal 1.950 nieuwe cliënten contact opgenomen. Deze zijn geregistreerd als eerstelijns en tweedelijns zaken welke hieronder nader worden toegelicht.

Afgehandeld eerste lijn

In 2015 heeft het Centrum IKO 1.241 cliënten geholpen met advies, begeleiding en voorlichting welke daarna geen verdere begeleiding nodig hadden. Onder de categorie *afgehandeld eerste lijn* vallen alle professionals, familieleden en ouders die op vakantie willen met hun kind. Overige ouders worden als tweedelijns geregistreerd omdat daar meer contact mee is geweest.

Onderwerpcodes	Aantal eerstelijns
Verzorgende ouder ontvoerder	71
Niet-verzorgende ouder ontvoerder	44
Co-ouder ontvoerder	3
Ontvoering door familie	5
subtotaal uitgevoerde ontvoeringen	123
Binnenlandse ontvoering/omgang	15
Dreigende ontvoering	94
Internationale omgangsregeling	19
Toestemming voor vertrek	28
Toestemming voor vakantie	773
Weerleggen van dreiging	1
Algemeen advies	153
Geoorloofde overbrenging	24
116000 vermissing	11
Totaal eerstelijnszaken	1.241

De 123 uitgevoerde ontvoeringen; te weten ontvoering door de verzorgende ouder, niet-verzorgende ouder, co-ouder en een ontvoering door een familielid in een eerstelijns zaak zijn bij het Centrum IKO gemeld door een derde, niet zijnde de ouder.

Nieuw binnengekomen tweedelijnszaken

In 2015 zijn 709 nieuwe tweedelijnszaken zijn geregistreerd.

Categorie	Aantal zaken	Aantal kinderen
<i>Verzorgende ouder ontvoerder</i>	117	169
<i>Niet-verzorgende ouder ontvoerder</i>	34	46
<i>Co-ouder ontvoerder</i>	11	15
<i>Ontvoering door familie</i>	5	7
Totaal uitgevoerde ontvoeringen	167	237
Ontvoering binnen het Koninkrijk	0	0
Binnenlandse ontvoering/omgang	17	24
Dreigende ontvoering	265	375
Internationale omgangsregeling	40	50
Toestemming voor vertrek	68	102
Toestemming voor vakantie	39	62
Weerleggen van dreiging	5	9
Geoorloofde overbrenging	39	50
Kind terug (nazorg)	2	2
Algemeen advies	39	49
116000 vermissing	30	35
Totaal zaken 2015	711	995

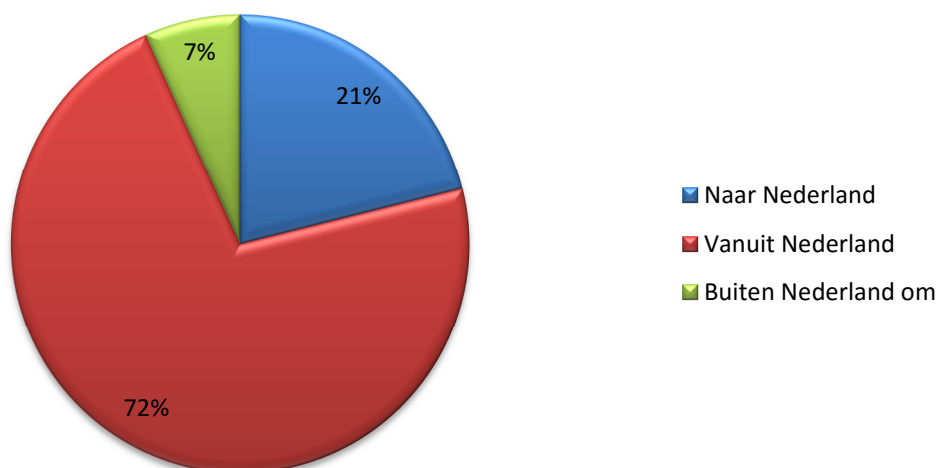
Ontvoeringen

In 2015 zijn 167 ontvoeringen gemeld bij het Centrum Internationale Kinderontvoering. Hierbij waren 237 kinderen betrokken. Dit betrof zowel ontvoering naar Nederland toe, als ook ontvoering vanuit Nederland naar het buitenland. In bijna 80% van de ontvoeringen is het de moeder die de kinderen heeft meegenomen, in iets meer dan 20% was de vader de ontvoerende ouder. Dit is een verschuiving in de jarenlange tendens dat het in 70% van de ontvoeringen de moeder is die het kind meenam. Wat hierbij verder opvalt is dat het overgrote deel van de verzorgende ouders ontvoerders moeders betreft en bij de niet-verzorgende ouders die hun kind ontvoerd hebben zijn de vaders sterker vertegenwoordigd. Daarnaast zijn in 2015 zeven kinderen, niet door een ouder, maar door een familielid ontvoerd.

Totaal ontvoeringen

In totaal waren er 167 ontvoeringen
 Hiervan waren er 129 ontvoeringen door de moeder
 Hiervan waren er 33 ontvoeringen door de vader
 Hiervan waren er 5 ontvoeringen door familie
 In totaal waren hierbij 237 kinderen betrokken

237 kinderen ontvoerd in 2015

Ontvoeringen naar Verdragslanden

In totaal waren er 118 ontvoeringen
 Hiervan waren er 92 ontvoeringen door de moeder
 Hiervan waren er 21 ontvoeringen door de vader
 In totaal waren hierbij 163 kinderen betrokken

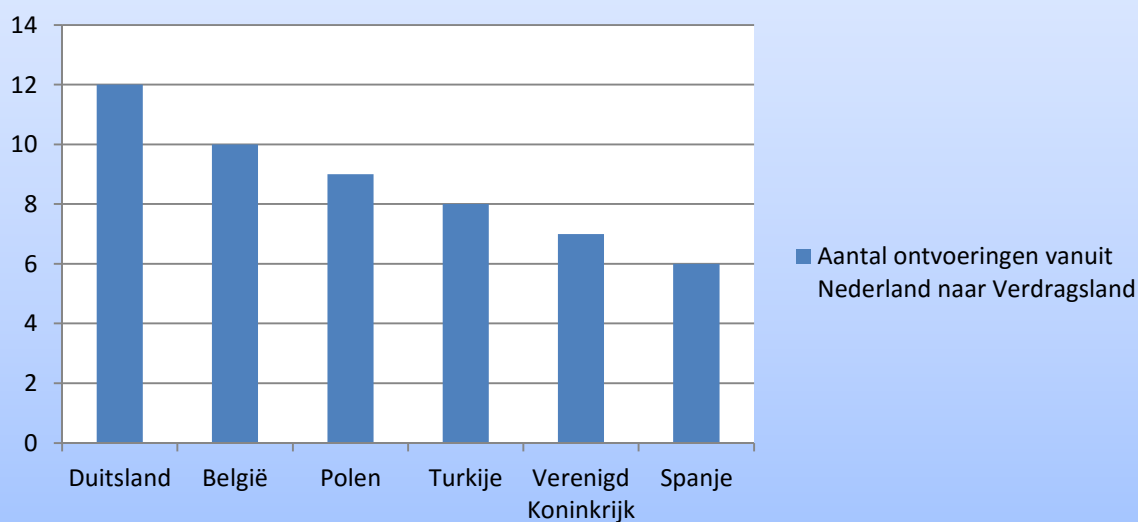
Ontvoeringen Niet-Verdragslanden

In totaal waren er 49 ontvoeringen
 Hiervan waren er 37 ontvoeringen door de moeder
 Hiervan waren er 12 ontvoeringen door de vader
 In totaal waren hierbij 74 kinderen betrokken

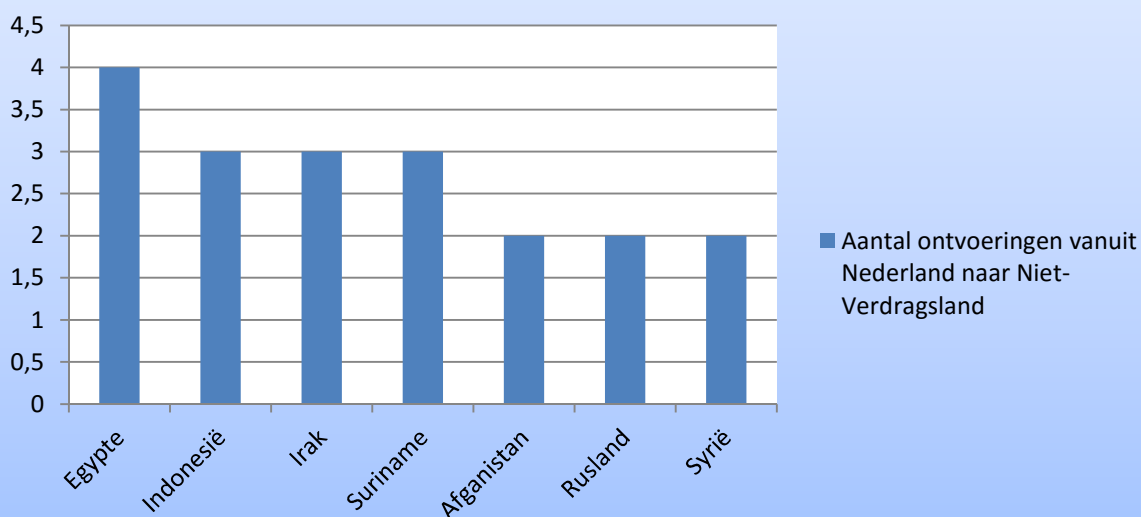
In de onderstaande grafieken vindt u deze gegevens uitgesplitst. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de verzorgende ouders en de niet-verzorgende ouders die hun kind(eren) hebben meegenomen. In welke categorie een ouder valt is afhankelijk van de zorgverdeling die ouders op het moment van de ontvoering hadden. Wanneer deze in grote mate gelijk is, en een van de ouders neemt het kind mee, dan spreekt het Centrum IKO van een co-ouder ontvoerder.

Een ander onderscheid dat relevant is in de advisering van een ontvoering, is het onderscheid tussen ontvoering naar een Verdragsland en een ontvoering naar een Niet-Verdragsland. Dit betekent een land dat aangesloten is bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag 1980, dan wel om een land dat daarbij niet is aangesloten.

Top 6 ontvoeringen vanuit Nederland naar Verdragsland

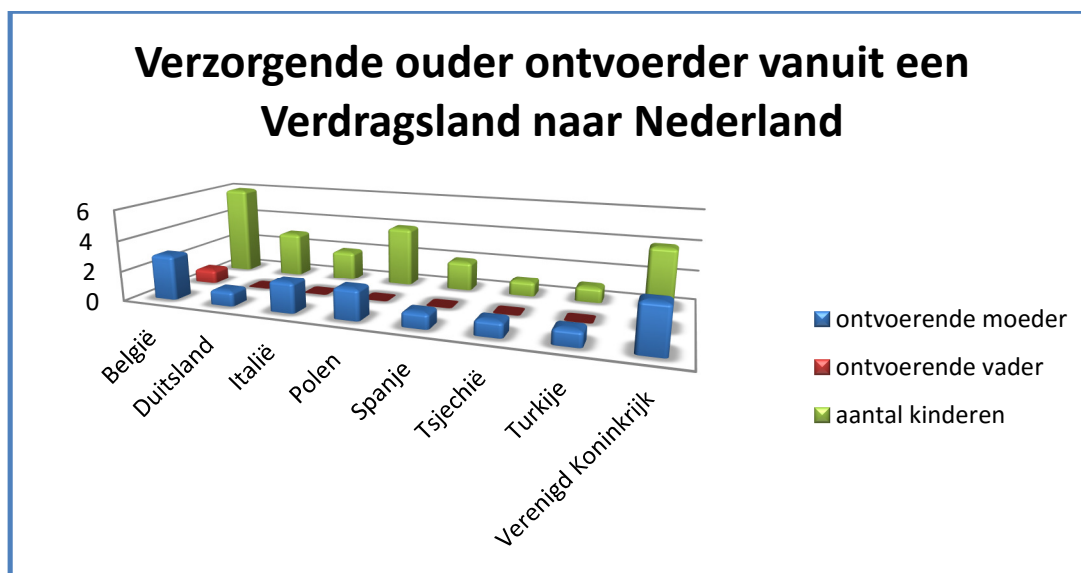

Meest voorkomende landen bij ontvoeringen naar Niet-Verdragslanden

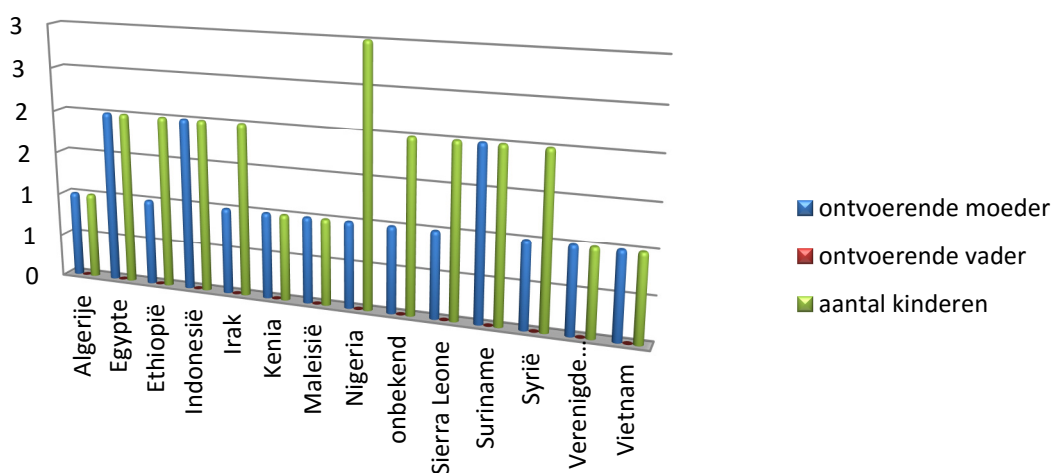

In bovenstaande tabel ziet u een overzicht van het aantal verzorgende ouders welke hun kind vanuit Nederland hebben ontvoerd naar een ander Verdragsland. Hierbij ging het om 62 moeders, 3 vaders en 89 kinderen.

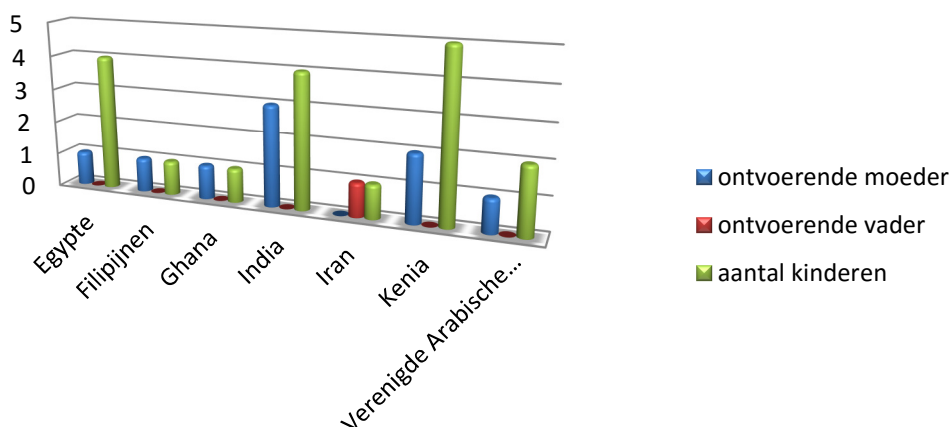
Bij de ontvoeringen vanuit een ander Verdragsland naar Nederland ging het om 14 moeders, één vader en 23 kinderen.

Verzorgende ouder ontvoerder van Nederland naar Niet-Verdragsland

In bovenstaande grafiek ziet u het aantal ontvoeringen door een verzorgende ouder naar een Niet-Verdragsland. Opvallend is dat hierbij geen enkele vader is betrokken. In totaal ging het om 17 moeders en 24 kinderen.

Verzorgende ouder ontvoerder van Niet-Verdragsland naar Nederland

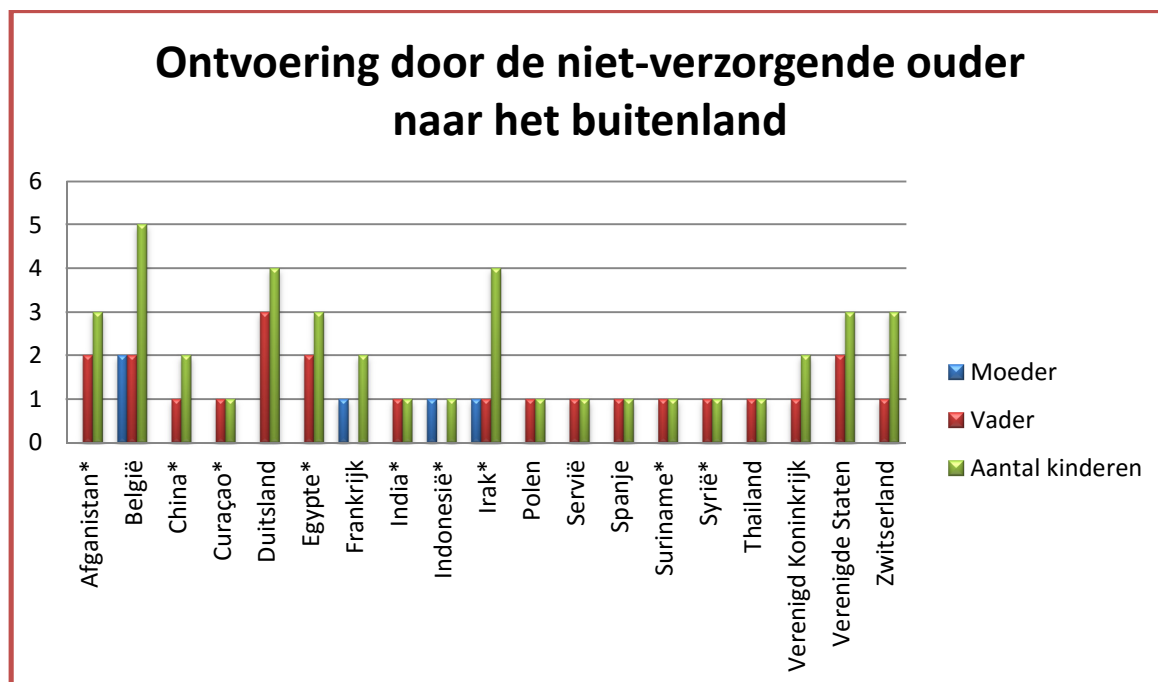
In bovenstaande grafiek valt af te lezen dat vanuit Niet-Verdragslanden één vader zijn kinderen naar Nederland heeft ontvoerd. De andere ontvoeringen door verzorgende ouders waren door de moeder. In totaal waren hierbij 18 kinderen betrokken.

Ontvoeringen door verzorgende ouder buiten Nederland om

Naast ontvoeringen van of naar Nederland, zijn er ook ontvoeringen tussen andere landen bij het Centrum IKO binnen gekomen. Vrijwel altijd is er een Nederlandse connectie. Zo kan het gaan om expats of heeft één van de ouders de Nederlandse nationaliteit.

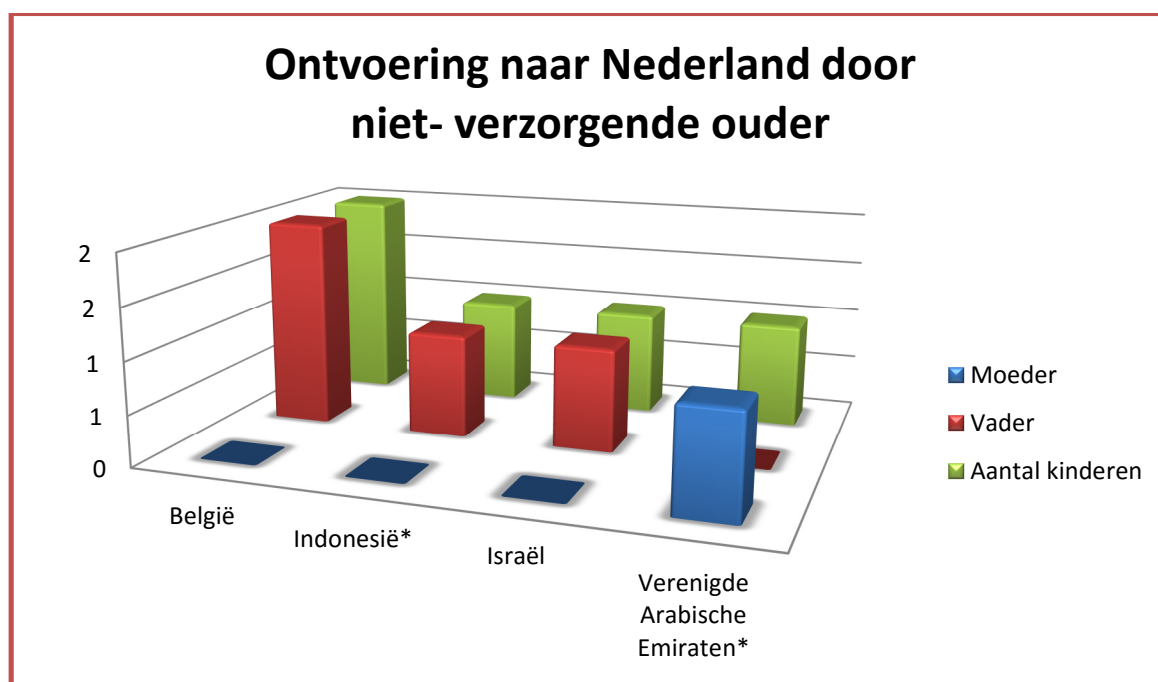
Land van	Land naar	Moeder	Vader	Aantal kinderen
België	Curaçao	1	0	1
België	Iran	1	0	1
China	Japan	1	0	2
Syrië	Jordanië	1	0	1
Verenigde Arabische Emiraten	Canada	1	0	2
Zwitserland	India	1	0	2
Italië	België	1	0	1
Mexico	Chili	1	0	1
Panama	Colombia	1	0	3
Portugal	Chili	1	0	1

Ontvoeringen
Niet-verzorgende ouder

* = Niet-Verdragsland

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat in 2015 40 kinderen door de niet-verzorgende ouder zijn meegenomen naar het buitenland. Dit zijn zowel Verdrags- als Niet-Verdragslanden. Van deze niet-verzorgende ouders ging het om 23 vaders en vijf moeders.

* = Niet-Verdragsland

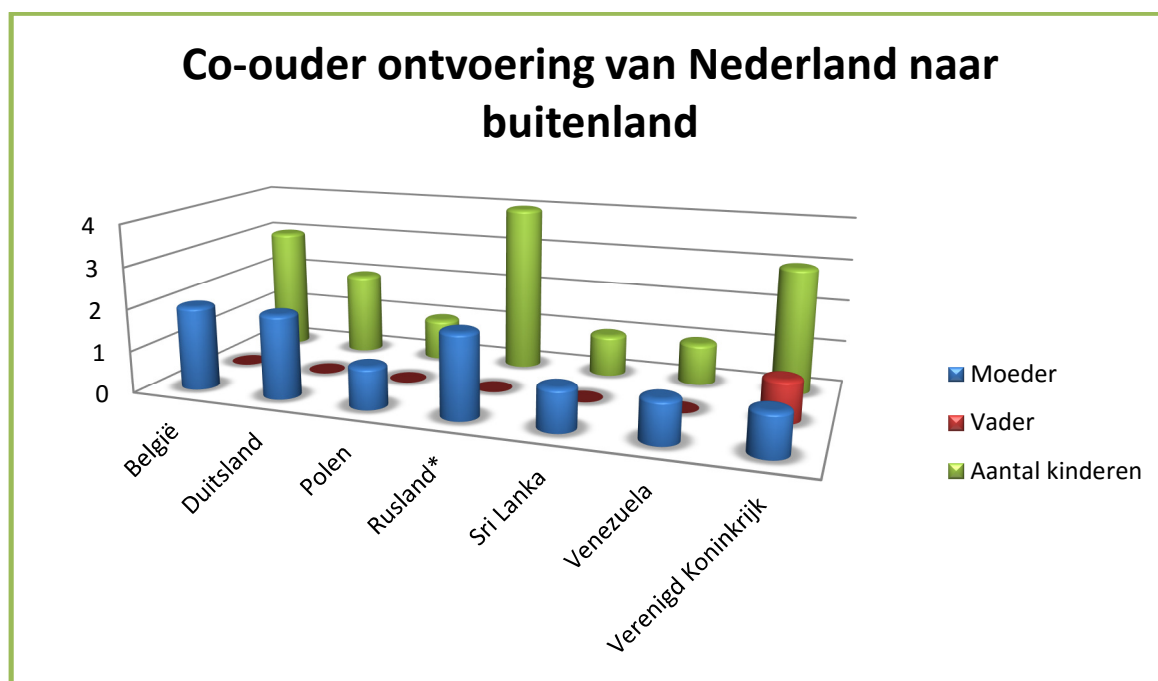
Er waren ook een vijftal ontvoeringen door niet-verzorgende ouders naar Nederland. Twee ontvoeringen waren vanuit België. Vier keer betrof het de vader en één keer de moeder die het kind meenam. In totaal ging het om vijf kinderen.

In één zaak was sprake van een ontvoering door een niet-verzorgende ouder buiten Nederland om.

Ontvoeringen

Co-ouder ontvoerder

Wanneer ouders nog samenleven en/of wanneer duidelijk sprake is van een gelijke verdeling in de zorgtaken spreken we van co-ouders. Ook vanuit die opvoedsituatie worden er kinderen ontvoerd.

* = Niet-Verdragsland

In bovenstaande grafiek is weergegeven dat co-ouder ontvoering tien moeders betrof, één vader en in totaal ging het om 15 kinderen.

Er zijn geen co-ouder ontvoeringen vanuit het buitenland naar Nederland geregistreerd.

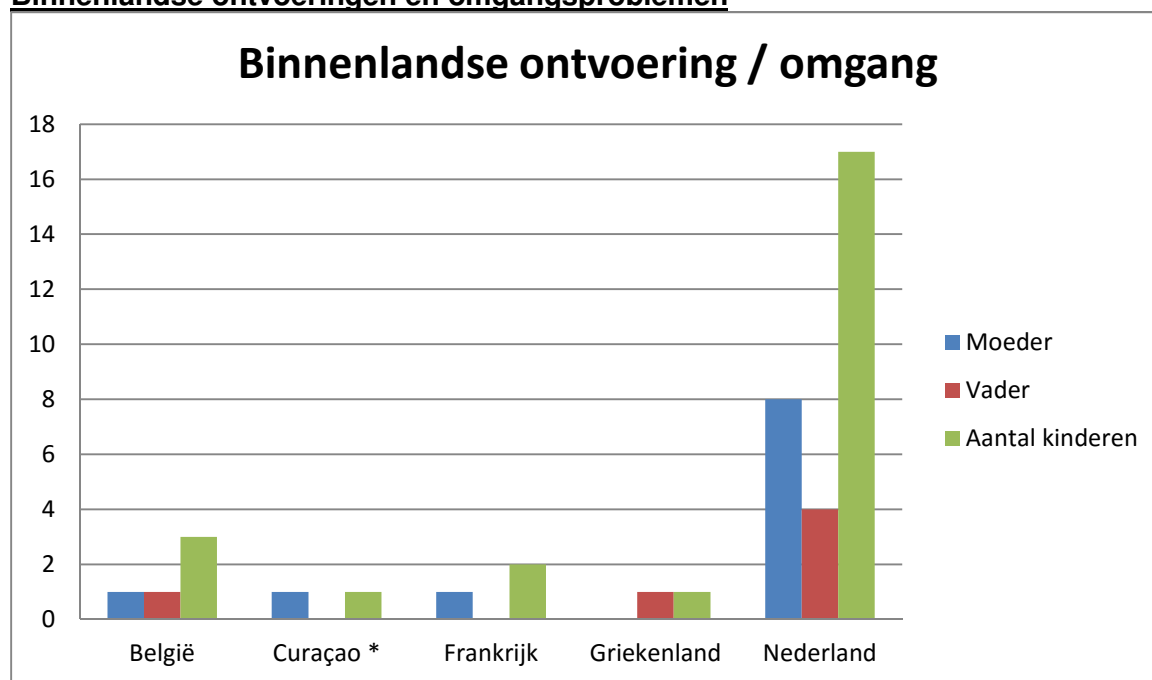
Ontvoeringen

Familieid ontvoerder

Soms zijn het niet de ouders die de kinderen ontvoeren, maar is het iemand van de familie. Denk hierbij aan een (verzorgende) grootouder of een oom of tante. Hiervan zijn dit jaar vijf zaken bij ons gemeld. Het betrof in totaal zeven kinderen.

Land van	Land naar	Aantal kinderen
Luxemburg	Nederland	2
Nederland	Duitsland	1
Nederland	Turkije	2
Spanje	Nederland	1
Thailand	Nederland	1

Binnenlandse ontvoeringen en omgangsproblemen

* = Niet-Verdragsland

Het Centrum IKO wordt soms benaderd door ouders met vragen over niet-naleving van de omgang of weigering van vakanties waarbij geen aanleiding was om een internationale kinderontvoering te verwachten. In 2015 is het Centrum IKO in 17 zaken in totaal benaderd in verband met een binnenlandse ontvoering en omgangsproblematiek waarbij het ging om 24 kinderen.

Dreigende internationale kinderontvoering

In 2015 is 265 keer contact opgenomen door een ouder die bang is dat het kind door de andere ouder wordt meegenomen naar het buitenland. Van deze 265 zaken waren 146

moeders bang dat hun kind door de vader zou worden meegenomen en 118 vaders waren bang dat de moeder het kind mee zou nemen. In totaal waren hierbij 375 kinderen betrokken.

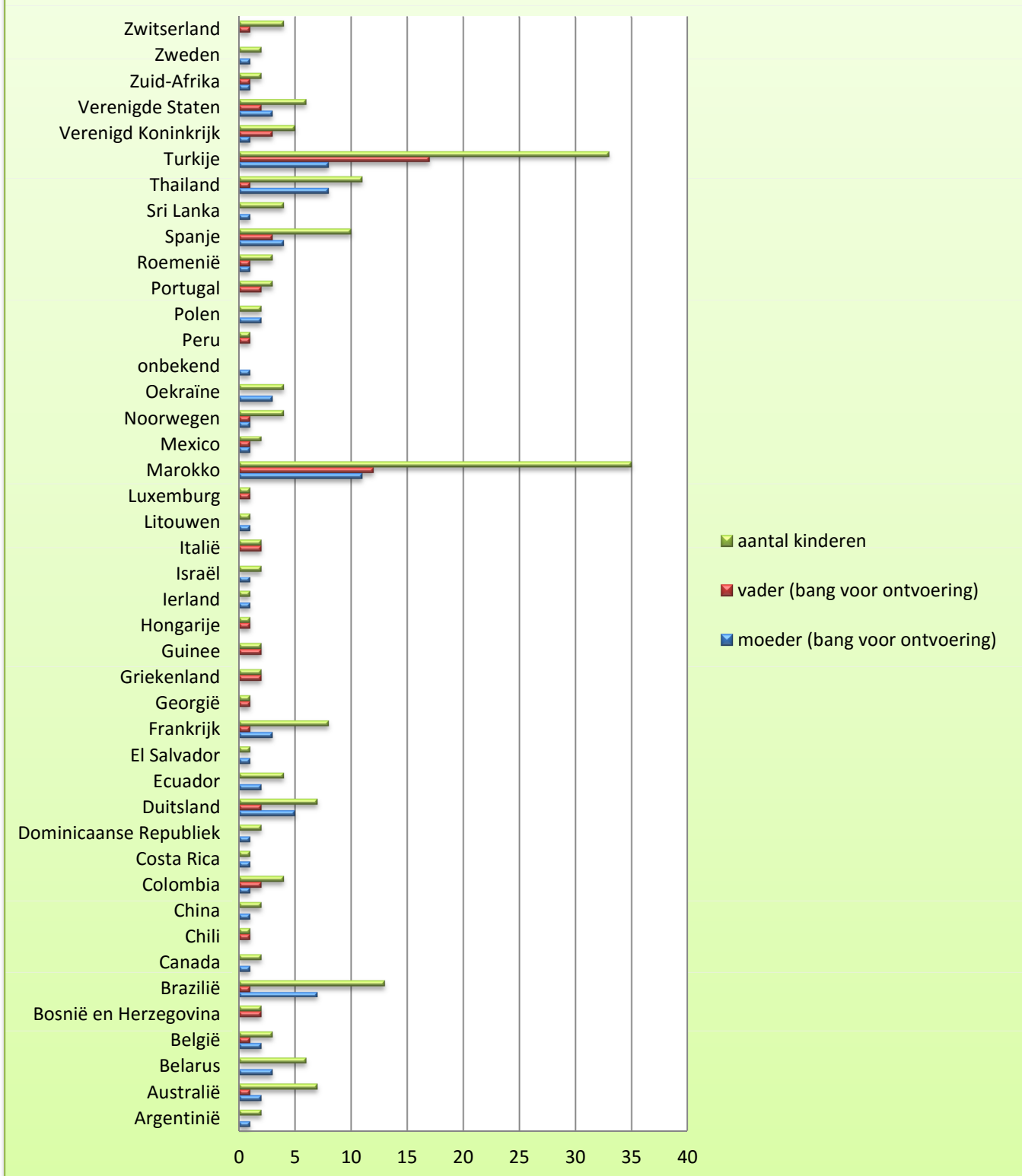
Preventie

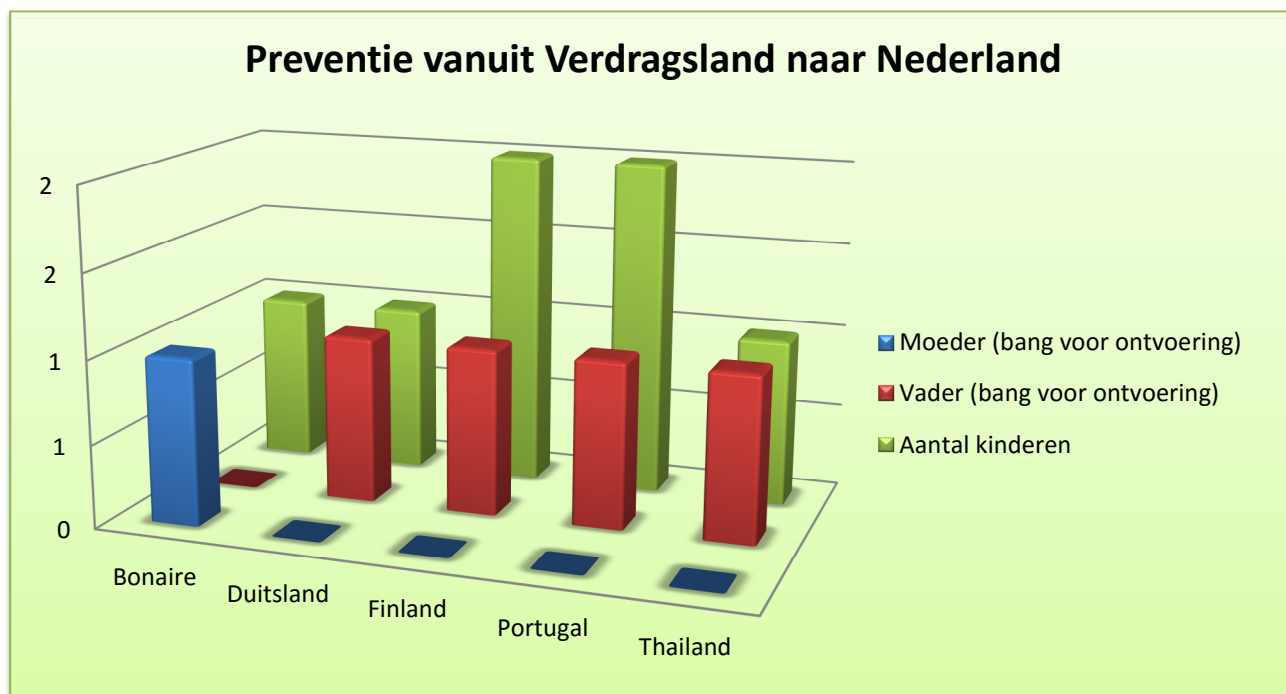
In totaal 265 preventie zaken
Waarvan 146 bange moeders
Waarvan 118 bange vaders
In totaal 375 Kinderen betrokken

Verdragslanden

Uit onderstaande grafiek blijkt dat met enige regelmaat ouders bezorgd contact opnemen met het Centrum IKO, omdat zij bang zijn dat de andere ouder hun kind(eren) meeneemt naar het buitenland. In 2015 hebben 82 moeders en 67 vaders contact opgenomen met angst voor een meename van hun kind naar een land dat partij is bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag. In totaal waren hierbij 211 kinderen betrokken. Hierbij zijn uitschieters te zien met betrekking tot Marokko (23 dreigingen waarbij 35 kinderen betrokken zijn) en Turkije (25 dreigingen waarbij 33 kinderen betrokken zijn).

Preventie vanuit Nederland naar Verdragsland

Preventie vanuit Verdragsland naar Nederland

Soms zijn ouders bang dat een kind wordt ontvoerd naar Nederland. Ook dan neemt men contact op met het Centrum IKO. In 2015 ging het om vier vaders die bang waren dat de moeder een kind wilde ontvoeren en een moeder die bang was dat vader het kind zou meenemen. In totaal waren zeven kinderen betrokken.

Preventie vanuit Nederland naar Niet-Verdragsland

Uit onderstaande grafiek blijkt dat ook de nodige ouders bang waren dat hun kind zou worden meegenomen naar een niet-verdragsland. In totaal waren er 51 bange vaders, 46 bange moeders en ging het om 137 kinderen. De meeste dreigingen hadden betrekking op Egypte (9 dreigingen waarbij 14 kinderen zijn betrokken), Suriname (8 dreigingen waarbij 14 kinderen zijn betrokken) en Rusland (7 dreigingen waarbij 12 kinderen zijn betrokken).

Preventie vanuit Nederland naar Niet-Verdragsland

Er zijn geen dreigende ontvoeringen gemeld door ouders uit een Niet-Verdragsland die bang waren dat hun kind naar Nederland zou worden ontvoerd.

Wel waren er diverse preventiezaken waar het niet ging om een dreigende ontvoering vanuit of naar Nederland. Om welke landen het wel ging valt terug te lezen uit onderstaande tabellen. Veelal was het kind en/of ouder Nederlander.

Preventie tussen verschillende Verdragslanden (buiten Nederland om)

Land van	Land naar	Moeder	Vader	Aantal kinderen
België	Duitsland	1	0	2
België	Marokko	0	1	3
België	Verenigd Koninkrijk	1	0	1
Duitsland	Frankrijk	1	0	1
Duitsland	Polen	1	0	1
Duitsland	Zwitserland	1	0	1
Italië	Duitsland	1	0	2

Preventie vanuit buitenland naar Niet-Verdragsland

Land van	Land naar	Moeder	Vader	Aantal kinderen
Costa Rica	Cuba	1	0	2
Curaçao	Libanon	0	1	2
Frankrijk	Nigeria	0	1	1
Saudi-Arabië	Jemen	1	0	1
Zweden	Tunesië	1	0	1

Daarnaast waren er twee preventiezaken vanuit Nederland waar niet een van de ouders de potentiële ontvoerders was, maar een pleegouder of familie. Deze dreigingen waren naar Marokko en Suriname.

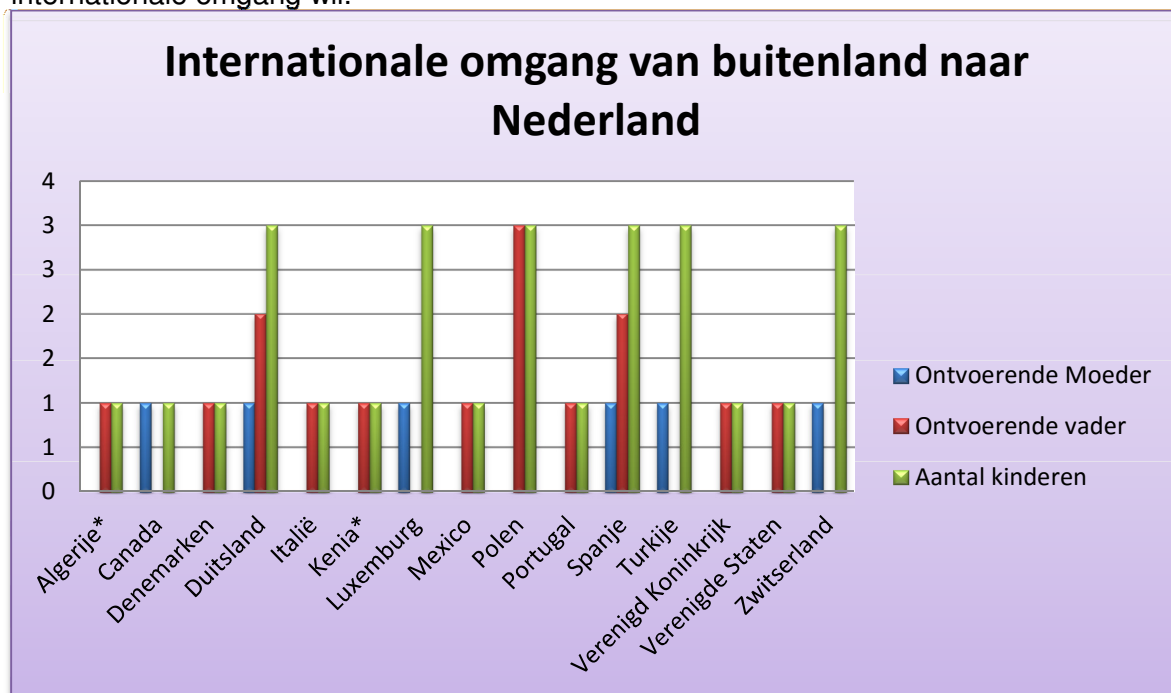
Weerleggen van een dreiging

Het Centrum IKO wordt ook benaderd door ouders omdat zij geen omgang of vakantie mogen met hun kinderen, vanwege de angst van de andere ouder dat zij hun kinderen gaan ontvoeren. Deze ouders willen deze dreiging proberen te weerleggen en zij willen advies hoe zij dat kunnen doen. Het ging in 2015 om vijf zaken. Drie vaders en twee moeders wilden bewijzen dat zij geen plannen hadden om hun kinderen te ontvoeren naar het buitenland. Het betrof in totaal negen kinderen.

Internationale omgangsregeling

Het Centrum IKO werd in 2015 in totaal in 40 zaken om advies gevraagd over internationale omgangsregelingen. De ouder die omgang met het kind wenst of de ouder waar het kind woont en die moet meewerken aan de omgangsregeling, kan het Centrum IKO benaderen. Van de 40 zaken wilden 29 vaders en 11 moeders omgang met hun kind. Het gaat in totaal om 50 kinderen.

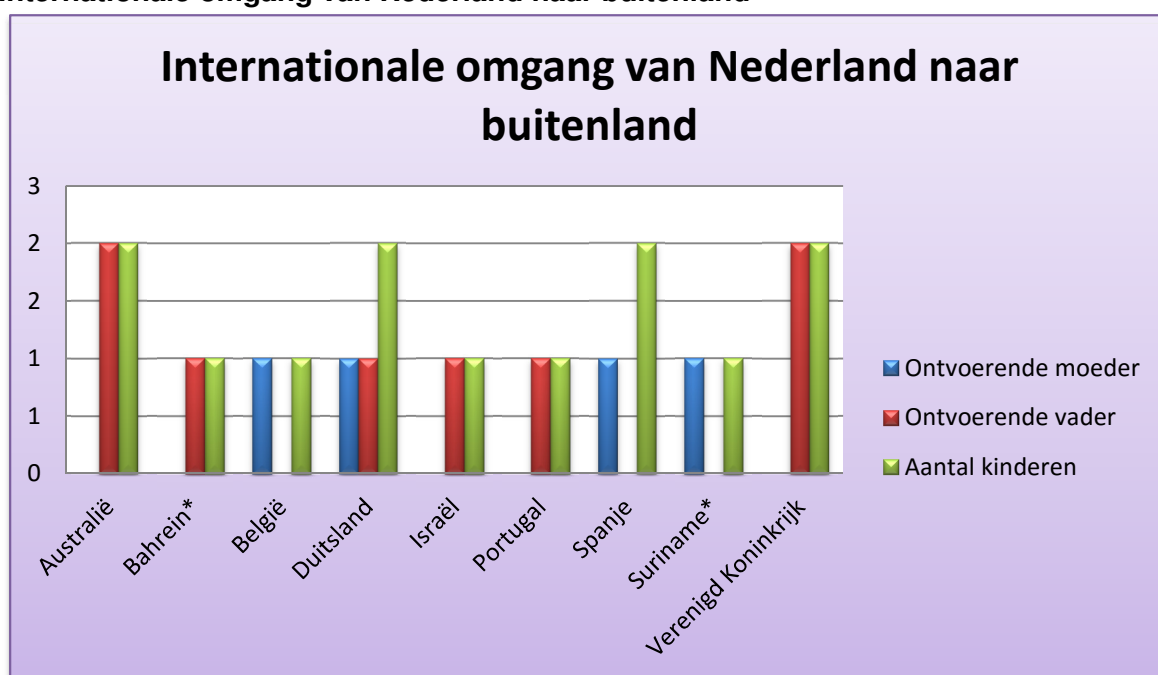
Bij een internationale omgangszaak is de ontvoerende ouder degene naar wie het kind toe gaat, dat betekent degene die omgang wil. Het *Van* land is het land waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft en het *Naar* land is het land waarin de ouder woont die internationale omgang wil.

* = Niet-Verdragsland

In bovenstaande grafiek is sprake van 6 moeders en 15 vaders die in Nederland wonen en graag een internationale omgangsregeling willen. Het gaat hier in totaal om 27 kinderen.

Internationale omgang van Nederland naar buitenland

* = Niet-Verdragsland

In bovenstaande grafiek is sprake van vier moeders en acht vaders die in het buitenland wonen en graag omgang met een in Nederland woonachtig kind willen. Het gaat hier in totaal om 13 kinderen.

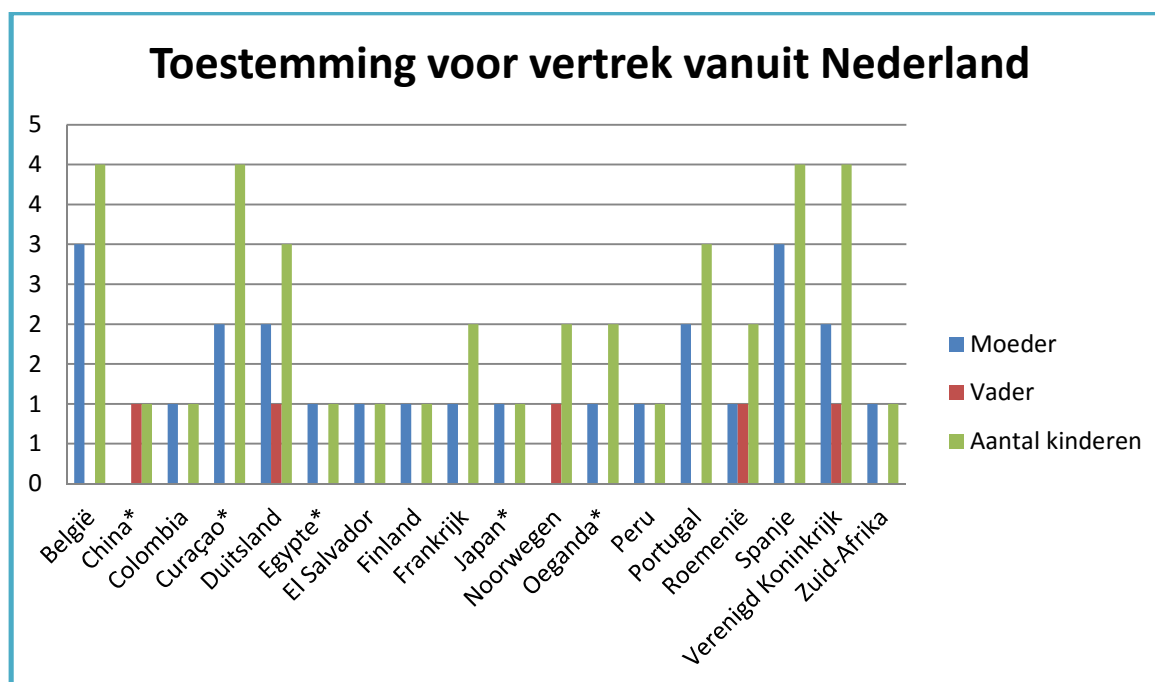
Internationale omgang buiten Nederland om

Land van	Land naar	Moeder	Vader	Aantal kinderen
Argentinië	Spanje	0	1	2
Duitsland	Oostenrijk	0	1	2
Spanje	België	1	0	2
Zwitserland	Chili	0	1	1
Duitsland	Verenigde Arabische Emiraten	0	1	1
Namibië	Kazachstan	0	1	1
Duitsland	Verenigde Arabische Emiraten	0	1	1

Het Centrum IKO heeft zeven zaken binnengekregen over internationale omgangsregelingen buiten Nederland om, maar waarbij wel een Nederlands belang aanwezig was. Het betrof zes zaken met een vader en één zaak met een moeder en in totaal tien kinderen.

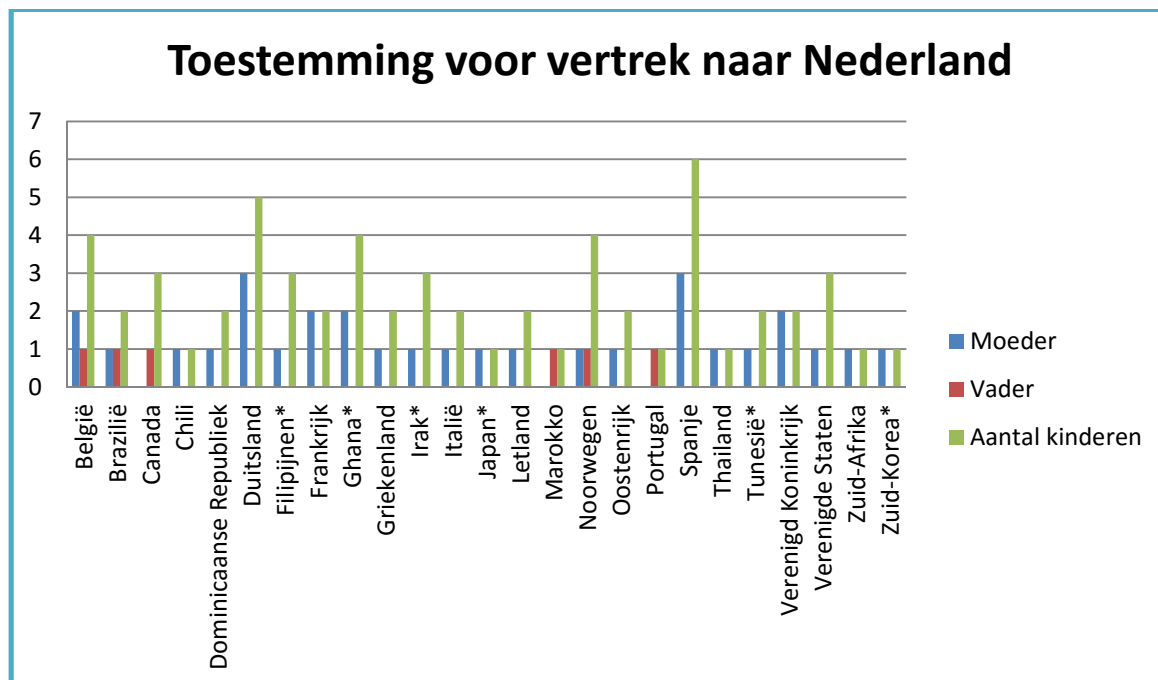
Toestemming voor vertrek

In 2015 zijn 68 zaken binnen gekomen over toestemming voor vertrek. In 54 zaken heeft de moeder om toestemming voor vertrek verzocht en in 11 zaken heeft vader toestemming voor vertrek verzocht. Bij de onderstaande grafieken is bij Bonaire, Oman, en Curaçao geen ontvoerende ouder aanwezig, omdat het kind (tijdelijk) bij familie ging wonen.

* = Niet-Verdragsland

In bovenstaande grafiek gaat het om ouders die toestemming voor vertrek vragen om vanuit Nederland naar het buitenland te verhuizen. Hierbij waren 24 moeders en vijf vaders en in totaal 40 kinderen betrokken.

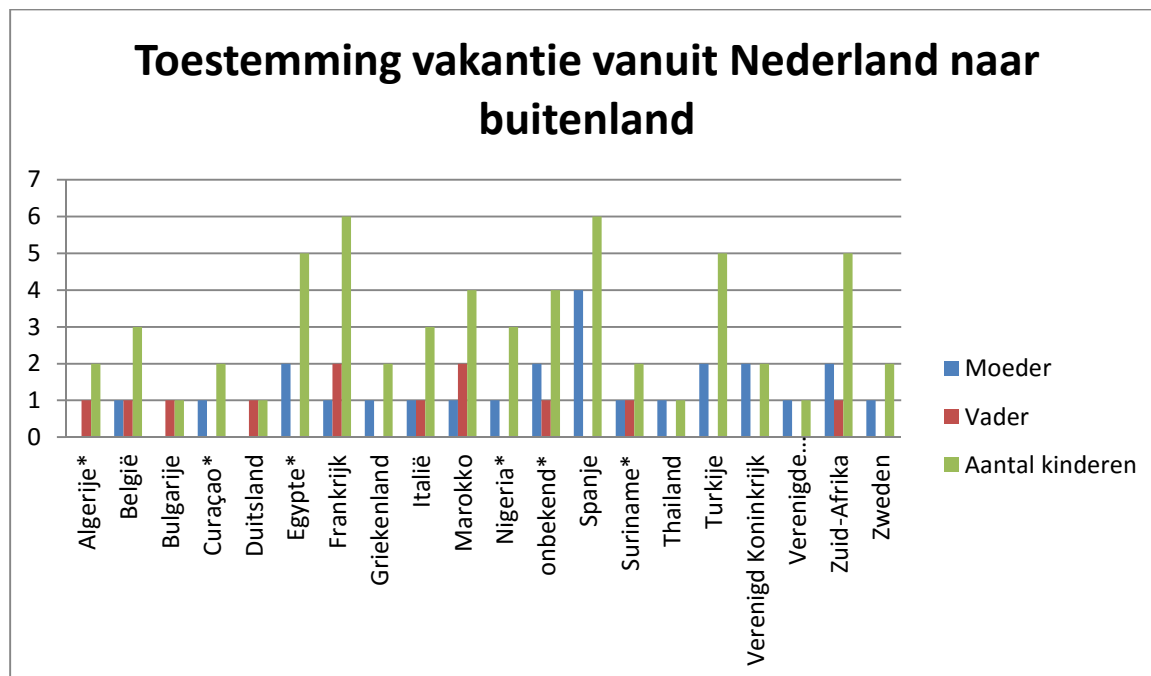

* = Niet-Verdragsland

In bovenstaande grafiek gaat het om ouders die toestemming voor vertrek vragen om vanuit het buitenland naar Nederland te verhuizen. Hierbij waren 30 moeders, 6 vaders en in totaal 62 kinderen betrokken.

Toestemming vakantie vanuit Nederland naar buitenland

Het Centrum IKO geeft ouders uitleg en advies over hoe een ouder goed voorbereid op reis kan gaan met zijn of haar kind. De toestemming tot vakantie tweedelijns zaken hadden uitgebreider advies nodig dan 1 telefoon of 1 e-mail. Hierbij waren in totaal 26 moeders en 13 vaders en in totaal 62 kinderen betrokken.

* = Niet-Verdragsland

In 2015 ging het in 26 zaken om een toestemming vakantie vanuit Nederland naar een Verdragsland en in 11 zaken ging het om een toestemming vakantie naar een Niet-Verdragsland.

Tevens is in twee zaken advies gevraagd voor een toestemming vakantie naar Nederland vanuit een Verdragsland.

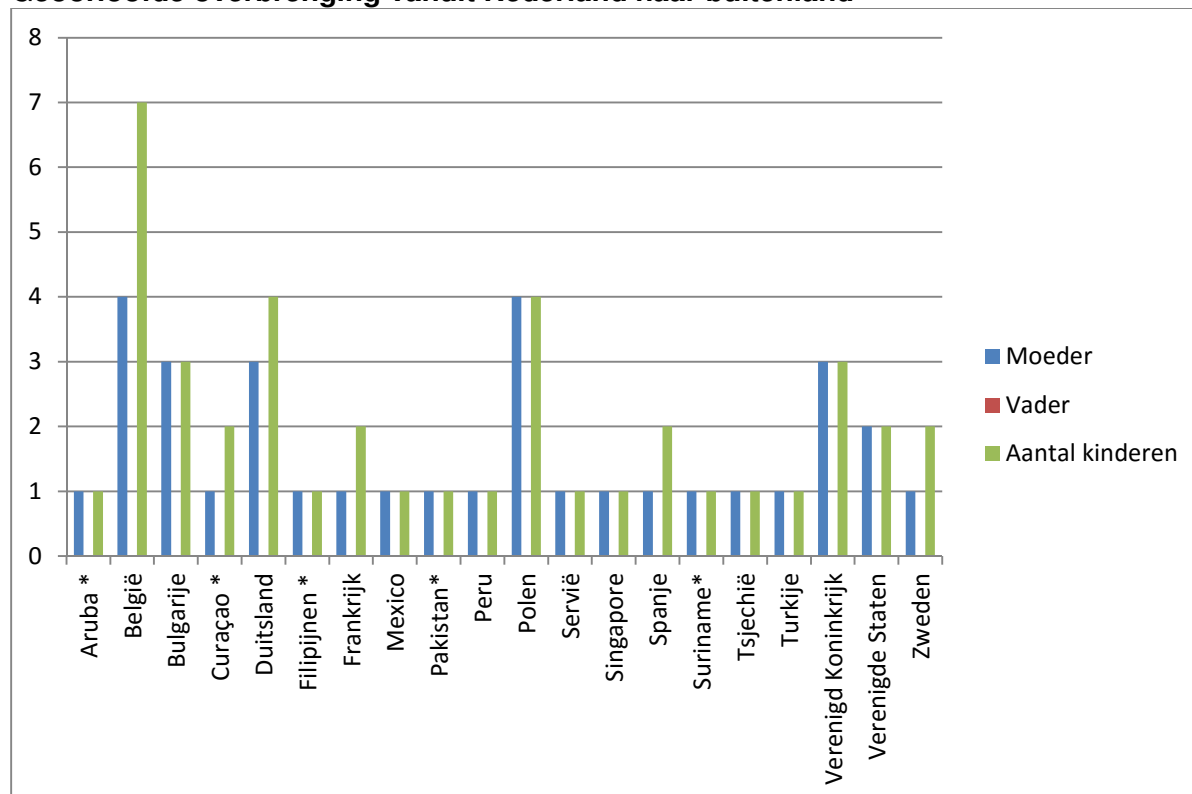
Toestemming vakantie vanuit Verdragsland naar Nederland

Land van	Land naar	Moeder	Vader	Aantal kinderen
Mexico	Nederland	0	1	1
Oekraïne	Nederland	1	0	1

Geoorloofde overbrenging

Een geoorloofde overbrenging van een kind houdt in dat niet is voldaan aan de vereisten van het Haags Kinderontvoeringsverdrag. De meenemende ouder mag alleen over de verblijfplaats van het kind beslissen op basis van het recht in het land waaruit het kind wordt meegenomen. De andere ouder behoudt het recht op informatie en omgang, maar kan niet de Centrale autoriteit inschakelen om teruggeleiding te verzoeken. In 2015 is in 39 gevallen advies gevraagd over een geoorloofde overbrenging, door 37 moeders en 2 vaders. Het ging in totaal om 50 kinderen.

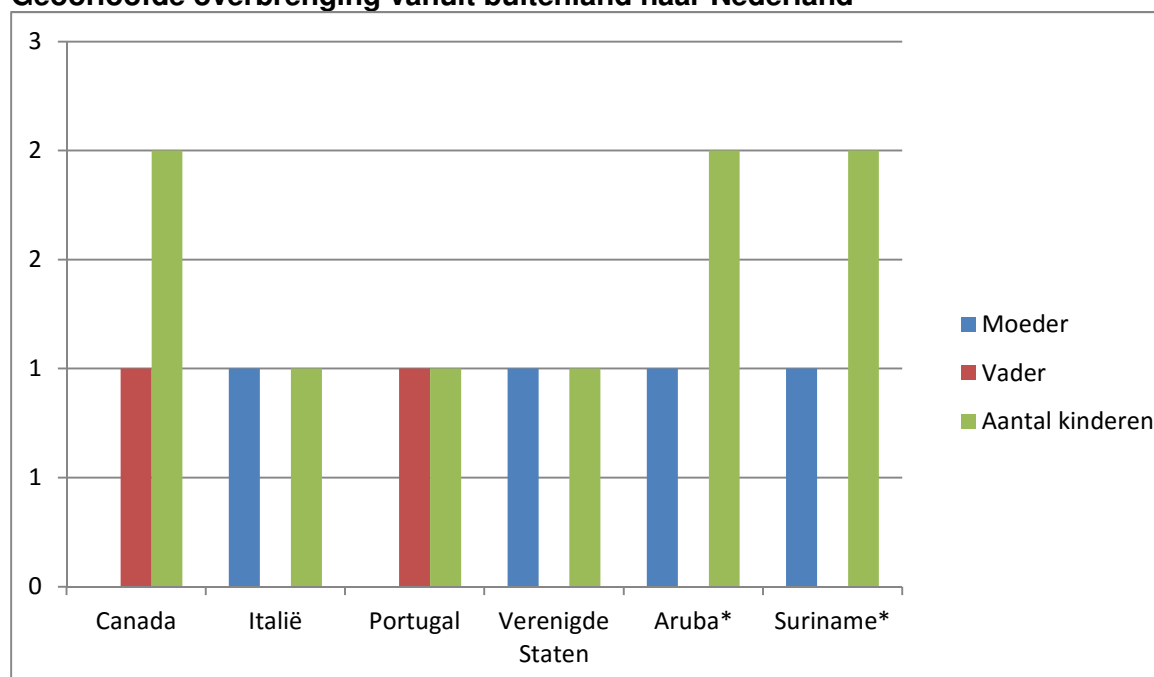
Geoorloofde overbrenging vanuit Nederland naar buitenland

* = Niet-Verdragsland

Over een geoorloofde overbrenging vanuit Nederland naar het buitenland is alleen door 33 moeders advies gevraagd, geen vaders. Het betrof in totaal 41 kinderen.

Geoorloofde overbrenging vanuit buitenland naar Nederland

* = Niet-Verdragsland

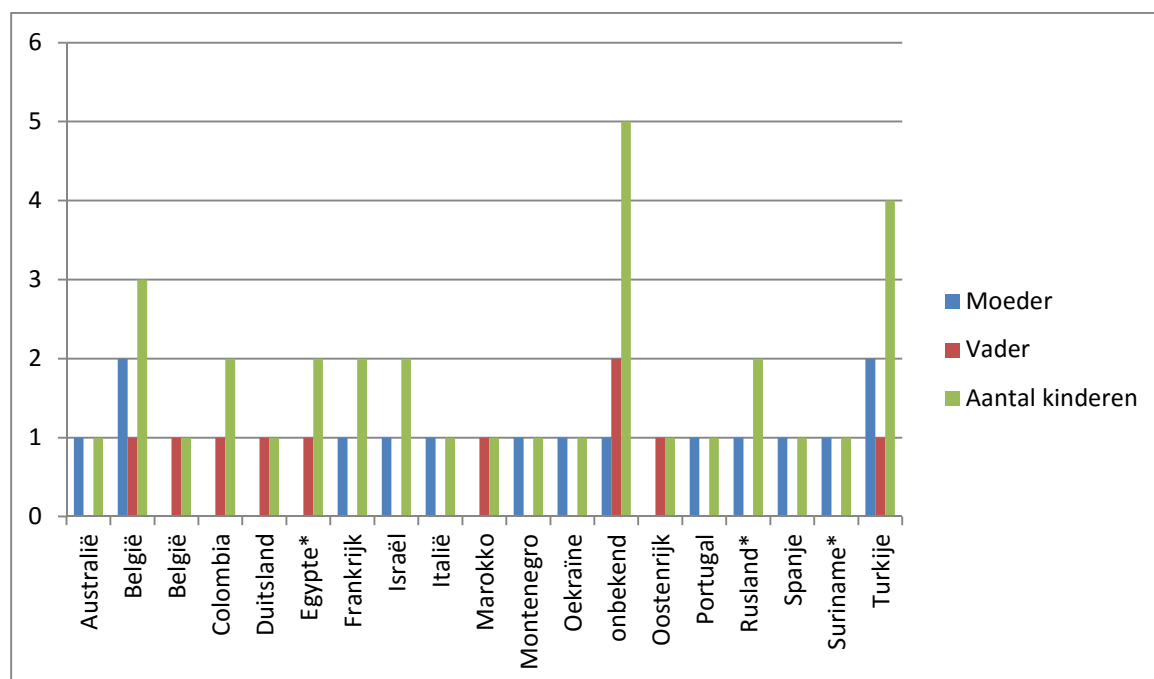
Over een geoorloofde overbrenging vanuit het buitenland naar Nederland is door vier moeders en twee vaders advies gevraagd en het betrof in totaal negen kinderen.

Kind terug

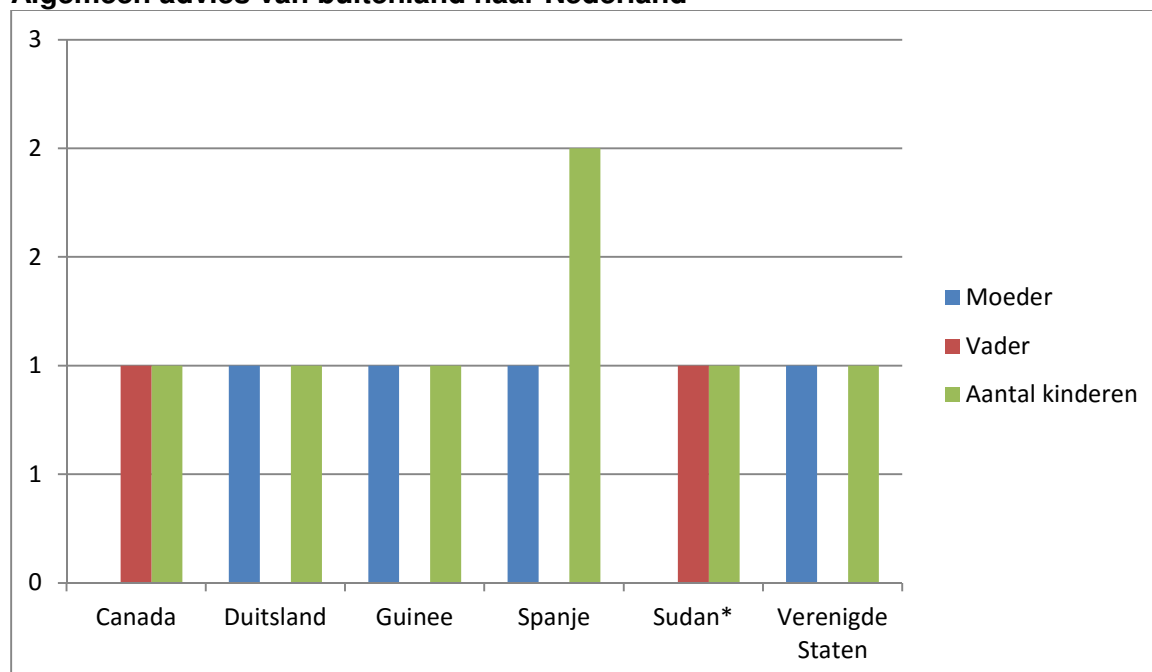
Twee zaken hebben alleen de code Kind terug. Dit betekent dat een ouder pas contact heeft opgenomen met het Centrum IKO, nadat het kind na een kinderonvoering is teruggekeerd. In één zaak was het kind teruggekeerd vanuit Suriname en in één zaak vanuit Libanon.

Algemeen advies van Nederland naar buitenland

Het Centrum IKO krijgt soms vragen van ouders die niet vallen onder bovengenoemde onderwerpcodes. In 2015 zijn totaal 39 zaken onder algemeen advies geschaard en dit betrof in totaal 49 kinderen.

Algemeen advies van buitenland naar Nederland

Algemeen advies buiten Nederland om

Land van	Land naar	Moeder	Vader	Aantal kinderen
Nigeria	België	1	1	1
Oman	Verenigde Arabische Emiraten	0	1	1
Thailand	Thailand	0	1	1

Nieuw binnengekomen vermissingen in 2015

Vermissingen worden behandeld door de 116000 Hulplijn voor ouders van vermiste kinderen. In 2015 heeft de 116000 Hulplijn, onderdeel van het Centrum IKO, 30 zaken behandeld waarbij in totaal 35 kinderen vermist waren. In 16 zaken ging het om een vermissing van een kind vanuit Nederland en in 14 zaken ging het om een vermissing van een kind vanuit het buitenland. Van deze 35 kinderen zijn tien kinderen teruggekeerd in 2015. De begeleiding van de 116000 Hulplijn duurt voort in zaken waarbij de kinderen nog niet zijn teruggekeerd.

Lopende zaken

Uit voorgaande jaren heeft het Centrum IKO nog 306 zaken in behandeling. De medewerkers hebben nog 28 zaken uit 2014, 8 zaken uit 2013 en nog 2 uit de jaren daarvoor in behandeling. Uit 2015 zijn 268 zaken meegenomen naar 2016. De redenen voor langdurig contact kunnen variëren, maar alle openstaande zaken worden nagelopen voor het einde van het jaar en nagegaan wordt of het verwacht wordt dat een ouder nog behoefte heeft aan contact in het jaar erna.

BIJLAGE 4

Overzicht publicaties per krant, tijdschrift, radio, televisie en internet

Kranten

Datum	Onderwerp	Media
24 mei	Minder kinderen dan jaar eerder ontvoerd	Trouw
20 september	Opeens een lege plek in de klas	Eindhovens Dagblad

Radio

Datum	Onderwerp	Media
27 mei	Jaarverslag 2014	Radio 1
03 juli	Elke werkdag één kind ontvoerd	Amsterdam FM
7 juli	Dichtbij Nederland	Radio 5
1 juli	Toestemming voor vakantie	BNR

Televisie

Datum	Onderwerp	Media
25 maart	Moeder vecht voor ontvoerde kinderen	Hart van Nederland
21 mei	Minder ontvoerde kinderen	Editie NL
21 mei	Op de vlucht	RTL 4
06 september	Ontvoerd	RTL 4
13 september	Ontvoerd	RTL 4
18 september	RTL Boulevard	RTL 4
20 september	Ontvoerd	RTL 4
27 september	Ontvoerd	RTL 4
04 oktober	Ontvoerd	RTL 4
11 oktober	Ontvoerd	RTL 4

Andere media

Datum	Onderwerp	Media
21 april	Internationale kinderontvoering naar het Kalifaat	Turksemedia.nl
21 mei	Iedere werkdag een kind ontvoerd	Turksemedia.nl
21 mei	Vorig jaar minder kinderen ontvoerd	www.nd.nl/nieuws
27 mei	Europese aanpak kinderontvoeringen	www.radio1.nl
02 juni	Mr. C. Çörüz in Europees Parlement, board MCE	Turksemedia.nl
22 juni	247 çocuk kaçırıldı	interajans.nl
03 juli	Marechaussee Schiphol let op alleen-reizende ouders	www.haarlemsdagblad.n
03 juli	Marechaussee alert op ouders die kind ontvoeren	nos.nl
03 juli	Kmar goed voorbereid op zomerpiek	magazines.defensie.nl/defensiekrant

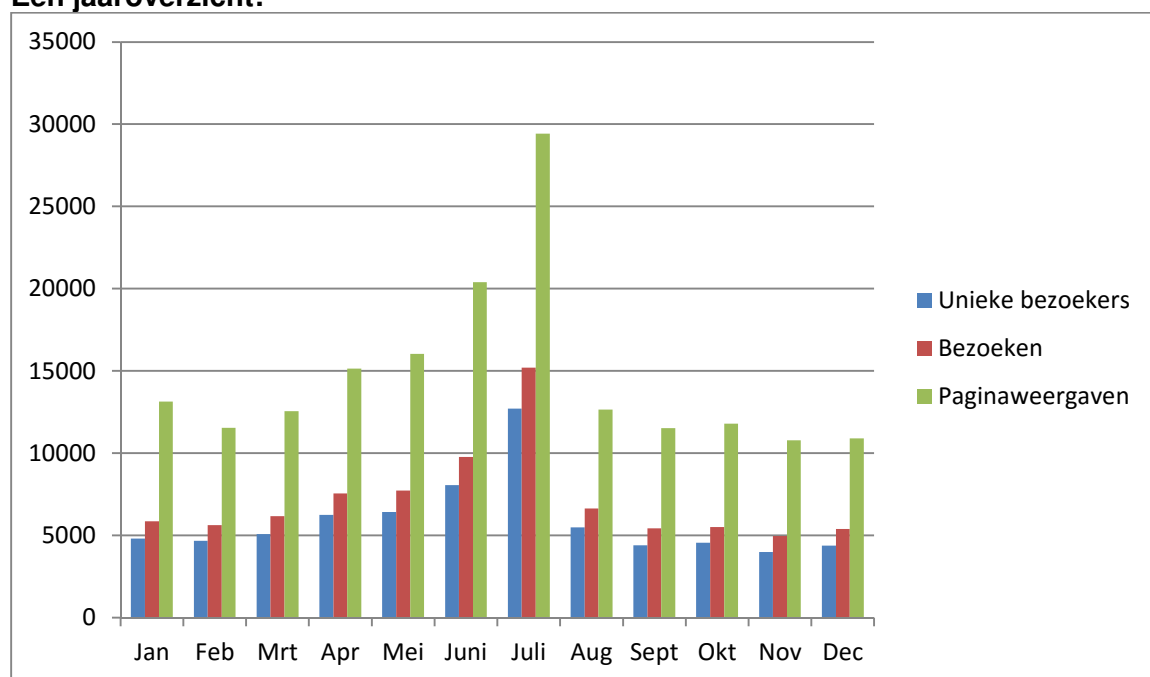
03 juli	Waarschuwing voor ouders reizend met kinderen	Turksemedia.nl
07 juli	Vaders die hun kind ontvoeren en meenemen naar het Midden-Oosten	www.dichtbijnederland.nl
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.hartvannederland.nl
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.telegraaf.nl/binnenland
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	Turksemedia.nl
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.fabmama.nl/kids
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.powned.tv/nieuws
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	drimble.nl
18 september	Meer kinderen ontvoerd	www.hlnn.nl/binnenland
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.babyenkind.nl
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.refoortaal.nl
18 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.headlines.nl
19 september	25 Nederlandse kinderen ontvoerd in de zomervakantie	www.webhaber.nl

BIJLAGE 5

Website statistieken

Maandelijks worden de webstatistieken van www.kinderontvoering.org door het Centrum IKO bekeken. Gegevens zoals het land, het aantal unieke bezoekers en welke pagina's worden bezocht worden bijgehouden.

Een jaaroverzicht:

In totaal heeft het Centrum IKO 70.861 unieke bezoekers, 85.890 bezoeken en 175.906 pagina weergaven gehad in 2015.

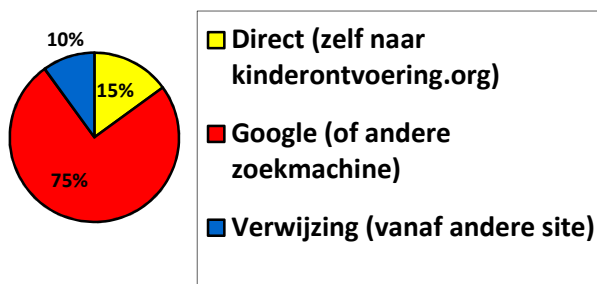
Bezoekerskenmerken

De website van het Centrum IKO wordt over de gehele wereld geraadpleegd. Hieronder de top 10 van landen van waaruit onze bezoekers komen.

1. Nederland
2. België
3. Spanje
4. Verenigde Staten
5. Frankrijk
6. Verenigd Koninkrijk
7. Duitsland
8. Mexico
9. Brazilië
10. Turkije

Binnenkomst

Bezoekers komen in exact $\frac{3}{4}$ van de gevallen via een zoekmachine op de website van het Centrum IKO. In de overige gevallen surft de bezoeker rechtstreeks naar de website of via een link op een andere website.

Surfgedrag

Hieronder de top 15 van meest bekeken pagina's van 2015

Veelgestelde vragen/mag ik zonder toestemming van de achterblijvende ouder naar het buitenland op vakantie gaan
Home
Veelgestelde vragen
Landen
Informatie/Erkenning en gezag
Documentatie
Advies/uw kind is meegenomen naar het buitenland
Advies/uw kind dreigt meegenomen te worden naar het buitenland
Advies
Informatie
Documentatie/Formulieren
Centrum/Contact
Centrum
Informatie/Politie
Landen/ Informatie

Zoekwoorden

Hieronder een lijst van de meest gebruikte zoekwoorden in Google

1. Onbekend
2. Centrum IKO
3. Centrum Internationale Kinderontvoering
4. Uittreksel gezag
5. Kinderontvoering
6. Toestemmingsformulier reizen kind
7. IKO
8. Gezagsregister
9. Centrale autoriteit
10. Kinderontvoering.org

BIJLAGE 6: Exploitatiesaldo en WNT

3 EXPLOITATIESALDO

3.1 Vergelijkend overzicht

Het resultaat over 2015 bedraagt € 93.940 tegenover € 6.796 over 2014. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	2015		2014	
	€	%	€	%
Opbrengsten	606.903	100,0	669.386	100,0
Kosten				
Personeelskosten	424.898	70,0	515.622	77,0
Afschrijvingen	8.384	1,4	6.540	1,0
Overige bedrijfskosten	80.630	13,3	140.776	21,0
	513.912	84,7	662.938	99,0
Bedrijfsresultaat	92.991	15,3	6.448	1,0
Financiële baten en lasten	949	0,2	348	0,1
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	93.940	15,5	6.796	1,0

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

De bezoldiging aan (voormalige) bestuurders (inclusief pensioenpremies) over 2015 bedraagt € 92.350,--